

Obraz Ukrainy i Ukraińców w polskich mediach społecznościowych

Raport tygodniowy · 13–19 lipca 2026

Projekt „Cyfrowy dialog” · Data House / Res Futura

Przedsięwzięcie dofinansowane przez Centrum Mieroszewskiego w ramach IV Otwartego Konkursu.

Streszczenie

Tydzień 13–19 lipca 2026 r. przyniósł drugą najwyższą falę w historii serii i zasadniczą zmianę jej charakteru. Liczba wzmianek o Ukrainie i Ukraińcach w polskich mediach społecznościowych wyniosła 309 792 (w ujęciu dziennym o 4% mniej niż w rekordowo rozgrzanym tygodniu rocznicowym 6–12 lipca), a liczba interakcji sięgnęła 4,05 mln (–11% dziennie). Fala nie opadała jednak, lecz narastała przez większość tygodnia: od 22,2 tys. wzmianek w poniedziałek do szczytu 65 842 w czwartek 16 lipca, ze szczytem interakcji w środę 15 lipca (1,06 mln) — w dniu, w którym policja oficjalnie potwierdziła, że sprawcami śmiertelnego pobicia w Bytowie są obywatele Ukrainy.

Strukturę tygodnia zorganizowała para lustrzanych incydentów. Z jednej strony sprawa z autobusu w Bielsku-Białej — mężczyzna, który zwyzywał ukraińskie nastolatki, usłyszał zarzuty, a incydent stał się dla lewicy i części mainstreamu dowodem „polowania na Ukraińców” (słowa marszałka Sejmu Włodzimierza Czarzastego). Z drugiej — śmierć 36-letniego Polaka pobitego w centrum Bytowa przez trzech obywateli Ukrainy, zmarłego symbolicznie 11 lipca, którą prawica uczyniła dowodem „dwóch kodeksów moralnego wzmożenia” (Leszek Miller) i milczenia mediów. Oś autobusowa objęła 19,5% wszystkich wzmianek, oś Bytowa 5,8%, a oś hejtu i obrony Ukraińców — 18,0%. Dyskusja o Ukrainie zamieniła się w licytację krzywd: spór o to, czyja krzywda się liczy i czyje oburzenie jest uprawnione.

Udział treści negatywnych wobec Ukrainy wyniósł 39,2% — o 10,2 pp. mniej niż w tygodniu rocznicy Wołynia (49,4%). Spadek ten wymaga jednak dekompozycji i nie oznacza ocieplenia. Po pierwsze, znaczną część wolumenu przejęły spory wewnętrzne (prawica–lewica o winę za klimat wokół Ukraińców), w których ładunek wrogości kierowany jest w rodaków, nie w Ukrainę. Po drugie, tydzień przyniósł masowy, neutralny relay bezprecedensowych gestów Kijowa — Wołodymyr Zełenski zapowiedział otwarcie archiwów SBU dotyczących Wołynia i zgodę na szeroko zakrojone ekshumacje, na co premier Tusk odpowiedział deklaracją „poważnego i przyjaznego dialogu”. Najbardziej wrogim dużym kanałem pozostał X (60,9% negatywu), a wskaźnik dla całego tygodnia utrzymuje się wielokrotnie powyżej wszystkich poziomów sprzed lipcowego przesilenia.

Najwyraźniejszym sygnałem emocjonalnym tygodnia jest rekord drwiny. Reakcja „haha” osiągnęła 12,2% wszystkich reakcji facebookowych (137 685; +68% dziennie) — najwyższy udział w całej serii — podczas gdy „love” załamało się o 29%, a gniew „angry” pozostał stabilny. Drwina uderza symetrycznie: wyśmiany został i order wręczony Ursuli von der Leyen przez Zełenskiego („subtelnie strollował Polaków” — 7 074 „haha” pod postem Onetu), i policyjna statystyka wzrostu przestępstw z nienawiści wobec Ukraińców (4 507 „haha” pod postem Rzeczpospolitej), i obronny wpis Ogólnopolskiego Strajku Kobiet (5 599 „haha”). Jednocześnie o 58% wzrosła reakcja „sad” — pod wpisami o ekshumacjach w Woli Ostrowieckiej i o śmierci w Bytowie.

Sygnaturą strukturalną okresu jest zderzenie realnej deeskalacji na poziomie państw z eskalacją na poziomie ulicy i sieci. Gesty Kijowa — najdalej idące od początku sporu — trafiają w mur nieufności („zagrywka”, „archiwa i tak są w Moskwie”; oś ekshumacyjna z 45,2% negatywu). Zarazem po raz pierwszy w serii w pierwszej piętnastce najbardziej angażujących kont znalazło się dwóch nadawców kontrnurtu broniącego Ukraińców, a przez polskie miasta przeszły demonstracje solidarności. Rama tygodnia brzmi więc: licytacja krzywd — spór przeniósł się z Ukrainy na to, czyja krzywda się liczy, a jego temperaturę mierzy już nie gniew, lecz rekordowa drwina.

Nota metodologiczna

Materiał obejmuje 309 792 wzmianki zebrane przez system SentiOne dla zapytania ukierunkowanego na Ukrainę i Ukraińców w języku polskim, w oknie pełnych 168 godzin monitoringu od godz. 18:00 13 lipca do godz. 18:59 19 lipca 2026 r. (w rozkładach dziennych poniedziałek i niedziela obejmują częściowe doby kalendarzowe). Materiał pochodzi w 100% ze źródeł polskojęzycznych i obejmuje Facebooka, YouTube, portale, X, TikToka, fora oraz Instagram. Łączna liczba wygenerowanych interakcji w okresie: 4 054 274.

Wskaźniki wydźwiku zostały wyznaczone autorską analizą treści wzmianek wobec wizerunku Ukrainy w Polsce (klasyfikacja NEGATYWNY / NEUTRALNY / POZYTYWNY na podstawie warstwy językowej i kontekstu wypowiedzi, z uwzględnieniem ironii i sarkazmu). Klasyfikacja obejmuje wszystkie wzmianki, dlatego nie występuje kategoria „brak klasyfikacji”. Wskaźnik nagłówekowy zakotwiczone w audycie blisko 500 wzmianek przeczytanych i ocenionych jednostkowo, w próbie warstwowanej według kanału, wyniku reguł klasyfikatora i poziomu zaangażowania; automatyczny klasyfikator leksykalny, wychwytyjący jedynie jawne markery wrogości, stanowi dolne ograniczenie (16,8%). Wynik 39,2% podajemy z pasmem odporności 31,4–47,1%. Zastosowano strażę kierunkowe oddzielające wrogość wobec Ukrainy od ataków na Rosję oraz od sporów czysto wewnątrzpolskich, które w tym tygodniu stanowią wyjątkowo dużą część materiału.

Analiza tematyczna opiera się na autorskich filtrach osi narracji liczonych na treści wzmianki wraz z jej kontekstem (tytułem lub wpisem nadrzędnym). Wzmianka może należeć do więcej niż jednej osi, dlatego udziały procentowe osi nie sumują się do 100%. Wszystkie wskaźniki opisują rozkład wypowiedzi w monitorowanej próbce, nie zaś opinii publicznej.

Bazą porównawczą jest raport za 6–12 lipca 2026 r. (N = 323 440), a wartości podajemy w przeliczeniu na dzień przeciętny. Wskaźniki objętości, interakcji i reakcji są w pełni porównywalne. Wskaźnik wydźwiku zachowuje spójność metodyczną z poprzednią edycją (kotwiczenie audytowe); porównania z edycjami sprzed 29 czerwca wymagają ostrożności ze względu na inny wariant pomiaru. W przypadku osi narracji poprzednia edycja liczyła dopasowania na samej treści wzmianki, obecna — na treści z kontekstem; miarodajne jest zatem porównanie rang i kierunków osi, nie ich bezwzględnych poziomów.

1. Skala i dynamika

Dynamika tygodnia ma kształt narastającej fali, odwrotny niż w klasycznych tygodniach pokryzysowego opadania. Poniedziałek 13 lipca (częściowa doba monitoringu) przyniósł 22,2 tys. wzmianek, wtorek — skok do 52,9 tys. wraz z rozlaniem się sprawy autobusu z Bielska-Białej na media ukraińskie i pierwszymi doniesieniami o śmierci pobitego w Bytowie. Środa 15 lipca to szczyt interakcji (1 057 449) i emocjonalne epicentrum okresu: poseł Dariusz Matecki opublikował odpowiedź policji potwierdzającą, że trzech sprawcy pobicia to obywatele Ukrainy, a wieczorem obieży sieć relacje z wręczenia przez Zełenskiego „Orderu Europy” Ursuli von der Leyen. Czwartek 16 lipca przyniósł szczyt objętości (65 842) — dzień wpisu Leszka Millera o „dwóch kodeksach”, konferencji marszałka Czarzastego i najgorętszej fazy sporu o „polowanie na Ukraińców”. Piątek (49,8 tys.) należał do wątku pojednawczego — wymiany deklaracji Zełenski–Tusk — po czym weekend przyniósł opadanie do 21,8 tys. w niedzielę.

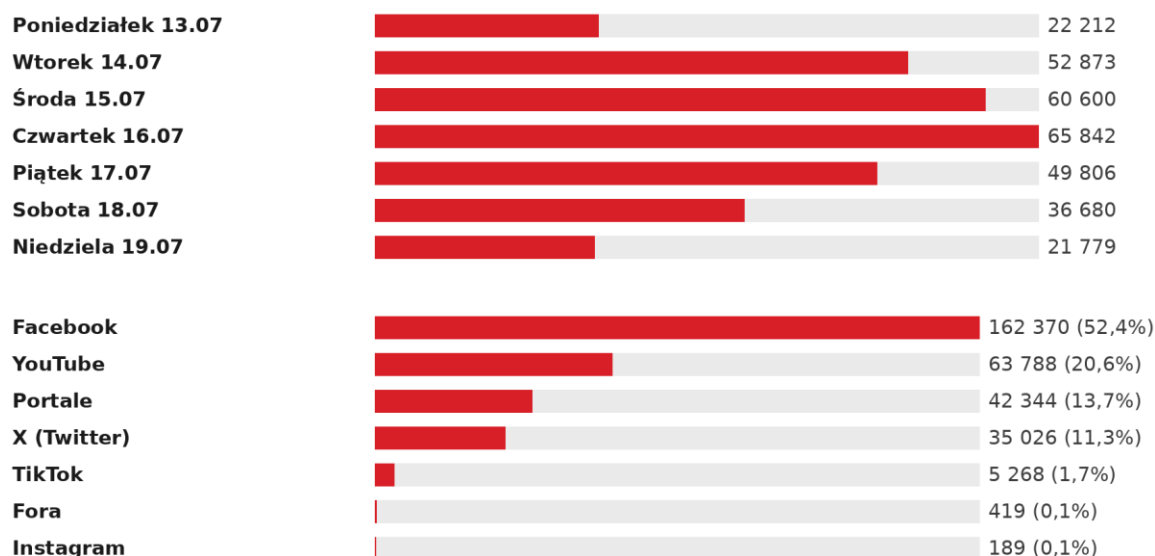
Udział kanałów

Facebook pozostał dominującym kanałem objętościowym (52,4%, 162 370 wzmianek), przed YouTube (20,6%, 63 788), portalami (13,7%, 42 344) i X (11,3%, 35 026). Drugi tydzień z rzędu YouTube utrzymuje ponadpiątą część wolumenu — komentarzowe zaplecze publicystyki (Rymanowski Live, Kanał Zero, Bądź Na Bieżąco, PrawicowyInternet) na stałe weszło do rdzenia monitorowanej dyskusji. Najbardziej znaczącą zmianą strukturalną jest jednak TikTok: 5 268 wpisów (1,7% wobec 0,7% tydzień wcześniej) przy skrajnej efektywności 50,7 interakcji na wpis. To nie powrót treści rozrywkowych, lecz przejęcie platformy przez polityczne konta prawicy — najsilniejsze tiktokowe treści tygodnia to materiały Dariusza Mateckiego, Krzysztofa Mulawy i kanału Dla Pieniędzy o Bytowie i koalicji antyrakietowej.

Pod względem siły rażenia X po raz kolejny zdeklasował pozostałe kanały: 1 422 368 interakcji przy 40,6 interakcji na wzmiankę (Facebook — 1 335 035 i 8,2). YouTube wygenerował 866 077 interakcji (13,6 na wpis), a niszowy objętościowo Instagram — 43,7 tys. przy zaledwie 189 wpisach (231,1 na wpis). Portale (2,8 interakcji na wzmiankę) pozostają warstwą podawczą, nie dyskusyjną. Łączny spadek interakcji o 11% dziennie przy spadku objętości o 4% oznacza lekkie schłodzenie pojedynczej wzmianki — ale suma reakcji facebookowych wzrosła o 21% dziennie, co pokazuje, że ciężar emocji przesunął się z rocznicowego X i YouTube z powrotem na Facebooka.

Poziom bazowy: druga fala bez przerwy na oddech

309,8 tys. wzmianek to drugi najwyższy wynik w historii serii — niższy jedynie od rekordu z przełomu czerwca (554,7 tys.) i praktycznie równy tygodniowi rocznicy Wołynia. Od trzech tygodni dyskusja utrzymuje się w paśmie 300–330 tys., około czterokrotnie powyżej bazy sprzed majowego kryzysu (~77 tys.). Kluczowa obserwacja: fala nie potrzebuje już jednego wielkiego wydarzenia — rocznica minęła, a wolumen niemal się nie cofnął, bo dyskusję podtrzymuje samonapędzający się spór o incydenty. Pytanie o trajektorię brzmi dziś nie „kiedy powrót do normy”, lecz czy 300 tys. tygodniowo nie staje się nową normą sezonu.



2. Osie narracji i udział tematów

Szesnaście głównych osi mapuje treść tygodnia, a tempo ich zmian jest skrajnie zróżnicowane: osie rocznicowe opadły, osie incydentalne eksplodowały od zera, a oś dyplomatyczna zmieniła znak z konfrontacji na nieufne obserwowanie deeskalacji. Aż trzy z czterech największych osi tygodnia — autobusowa, hejtu i obrony Ukraińców oraz rządowa — opisują w istocie spór Polaków z Polakami o Ukraińców, a nie spór z samą Ukrainą. Oś Trump / USA, nowość poprzedniej edycji, skurczyła się z 3,3% do 2,2% — warstwa międzynarodowa ustąpiła miejsca podwórkowej.

Oś Zełenski / Kijów / dyplomacja (23,4%)

Najszersza oś tygodnia (72,4 tys. wzmianek, 53,8% negatywu) zasilana trzema wątkami o przeciwnych wektorach. Pierwszy to „Order Europy” dla Ursuli von der Leyen, wręczony ze słowami „to nagroda, której nikt cię nie pozbawi. Bo słowo Ukrainy jest twarde” — powszechnie odczytany jako trolling Polski i prezydenta Nawrockiego po rozstrzygnięciu sprawy Orderu Orła Białego; relacja Onetu zebrala 7 074 „haha”, a rama „komika” i „cwaniaka” wróciła na czoło dyskusji. Drugi to masowe protesty w ukraińskich miastach po odwołaniu ministra obrony Mychajły Fedorowa i rekonstrukcji rządu z korupcyjnym tłem (śledztwo wobec ambasadorki w USA opisane przez Politico) — relacjonowane w Polsce z mieszaniną neutralnego newsa i satysfakcji. Trzeci, największy objętościowo, to zwrot pojednawczy z 16–17 lipca: komunikat Zełenskiego o „spotkaniu w sprawie polityki wobec Polski”, zapowiedź otwarcia archiwów i ekshumacji oraz odpowiedź Tuska o gotowości do „poważnego i przyjaznego dialogu”.

Oś autobusowa (19,5%) i oś Bytowa (5,8%) — para lustrzanych incydentów

Nowa oś incydentalna z Bielska-Białej jest trzecią najszerszą osią tygodnia (60,5 tys. wzmianek; 53,5% negatywu) i modelowym przykładem incydentu spornego: po fазie oburzenia na sprawcę (zarzuty prokuratorskie, reakcja szefa MSZ Ukrainy Andrija Sybihi, komentarze największych

mediów ukraińskich) nastąpiła zmasowana kontrnarracja podważająca wersję ofiar — „prowokacja”, „gdzie całe nagranie”, wątek zwolnienia lekarskiego sprawcy — mimo że bielski przewoźnik oficjalnie zdementował rzekome prowokacyjne zachowanie dziewczynek. Oś Bytowa (18,0 tys. wzmianek; 56,1% negatywu) działa jak lustro: śmierć 36-letniego Polaka, zmarłego 11 lipca po pobiciu przez trzech obywateli Ukrainy, stała się dla prawicy koronnym dowodem asymetrii oburzenia. Obie osie łączy rama podwójnych standardów, w której każda ze stron licytuje się na przemilczaną krzywdę; w jej cieniu krążyła amunicja pomocnicza — pobicie 57-latką w Bielsku-Białej, atak w przejściu na placu Strzegomskim, oszustwo „na inwestycję” w Świdniku czy podpalenia aut w Poznaniu.

Oś hejtu i obrony Ukraińców (18,0%)

Trzecia co do znaczenia nowa struktura tygodnia (55,8 tys. wzmianek): rama obronna — „polowanie na Ukraińców” Czarzastego, dane KGP o wzroście przestępstw z nienawiści o około 30%, wpisy o Ukraińcach „mówiących szeptem” (cytat Tomasza Lisa), demonstracje solidarności w Warszawie, Krakowie i zapowiedziana w Kaliszu — sama stała się osią sporu. Jej negatyw (51,7%) pokazuje mechanizm odbicia: większość reakcji na treści obronne to ich odrzucenie, drwina lub kontratak („a gdzie ochrona Polaków”), a nie solidarność. To najbardziej wyrazisty w serii przypadek, w którym komunikacja obronna generuje zasięg głównie poprzez wrogość, którą wywołuje.

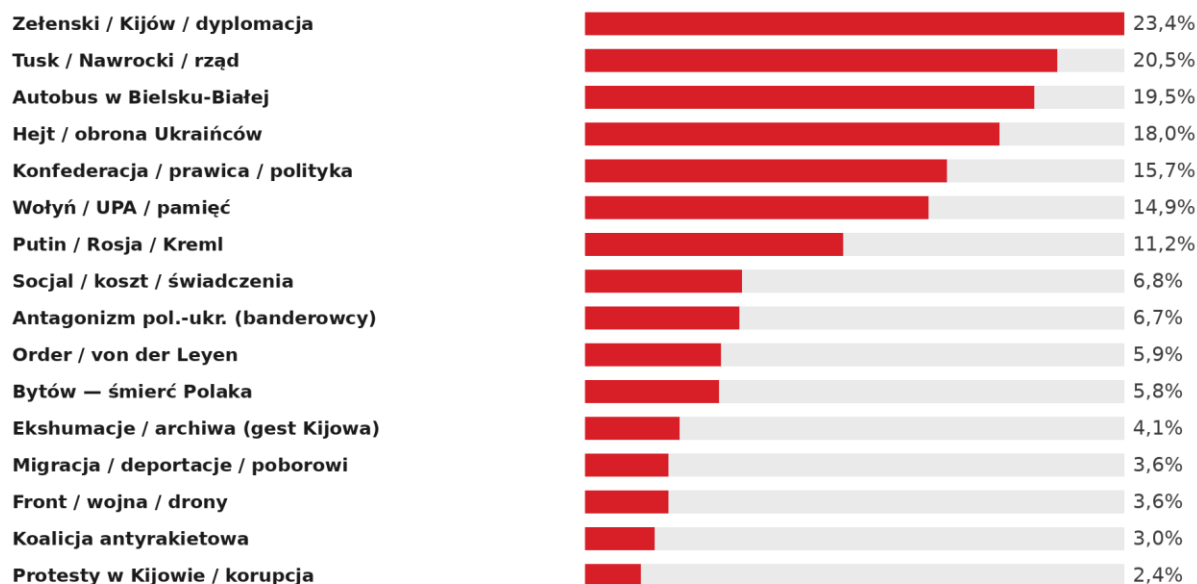
Oś Wołynia i pamięci (14,9%) oraz oś antagonistyczna (6,7%)

Oś pamięci opadła z rocznicowego szczytu, ale pozostaje czwartą siłą tygodnia i najbardziej negatywną z osi masowych (61,1%). Podtrzymują ją: ekshumacje w Woli Ostrowieckiej (wpis Konfederacji o „roztrzaskanych czaszkach” — 1 838 reakcji „sad”, najwyższy ładunek smutku tygodnia), spór o materiał ambasadora Wasyla Bodnara „Dziesięć mitów i faktów na temat Wołynia”, ustanowienie przez Sejm 11 lipca Dniem Pamięci oraz — po stronie pojednawczej — gest archiwalno-ekshumacyjny Zełńskiego, który wydzielamy jako osobną oś (4,1%; 45,2% negatywu), bo jego odbiór jest jakościowo inny: dominują nieufność i testowanie intencji, nie gniew. Oś antagonistyczna (banderowcy / naziści / ukrainizacja) zachowuje definicyjnie najwyższy negatyw serii — 78,9% — i stabilny udział 6,7%: twardy rdzeń wrogości nie urósł mimo incydentów, ale też w niczym nie zelżał.

Osie kosztowe i uraza antyrakietowa

Oś socjalno-kosztowa (6,8%; 46,8% negatywu) dostała w tym tygodniu świeże paliwo: wypowiedź minister Dziemianowicz-Bąk o świadczeniach zwracających się czterokrotnie (wysmianą — 3 846 „haha” pod postem tvp.info), doniesienie o 71 tys. zł wyrównania emerytury dla obywatelki Ukrainy oraz odmowy kolejnych państw wobec pakietu 140 mld euro. Nowa oś koalicji antyrakietowej (3,0%; 37,4% negatywu) ma odrębny charakter urazy narodowej: program obrony powietrznej ogłoszony przez Zełńskiego, Macrona, Starmera i Merza bez Polski został przedstawiony jako „Ukraina zablokowała Polskę” i wygenerował najsilniejszy pojedynczy materiał TikToka (43,4 tys. interakcji). Osie frontowa (3,6%) i migracyjno-deportacyjna (3,6%) pozostają tłem, choć ta druga

z podwyższonym negatywem (46,2%) — żądania deportacji stały się rutynowym zakończeniem dyskusji incydentalnych.



3. Mapa sentymentu

Wydźwięk wypowiedzi wobec Ukrainy osiągnął 39,2% treści negatywnych — o 10,2 pp. mniej niż w tygodniu rocznicowym. Spadek jest realny, ale jego mechanika jest przede wszystkim kompozycyjna i wymaga rozłożenia na części. Po pierwsze, rekordową część wolumenu przejęły osie sporu wewnątrzpolskiego (autobusowa, obronna, rządowa), w których ładunek wrogości kierowany jest w polskich przeciwników politycznych — takich wypowiedzi nie liczymy jako negatywu wobec Ukrainy. Po drugie, gesty Kijowa i protesty w ukraińskich miastach wygenerowały masowy neutralny relay newsowy. Po trzecie, wzrósł udział chłodnych portali. Realne mięknięcie widać tylko punktowo: YouTube zszedł z rocznicowych 58,9% do 38,7%, a Facebook z 46,7% do 37,2%. X pozostał niemal nietknięty (60,9% wobec 62,2%) — twardy rdzeń nie osłabł. Udział treści wprost pozytywnych wyniósł 0,6% (wobec 0,7%): mimo widocznego instytucjonalnie kontrnurtu otwarta życzliwość wobec Ukrainy nie odradza się.



Wydźwięk per kanał

Kanał	Liczba wzmianek	% negatyw	% pozytyw	Interakcje
Facebook	162 370	37,2%	0,5%	1 335 035
YouTube	63 788	38,7%	0,3%	866 077

Portale	42 344	28,7%	0,6%	116 569
X (Twitter)	35 026	60,9%	2,0%	1 422 368
TikTok	5 268	51,0%	0,3%	266 999
Fora	419	39,1%	0,7%	0
Instagram	189	33,9%	1,1%	43 672

Trzy obserwacje z tabeli. Po pierwsze, X pozostaje najbardziej wrogim dużym kanałem (60,9% negatywu przy zaledwie 11,3% objętości i największej puli interakcji) — to tam, w krótkich odpowiedziach i cytatach, licytacja krzywd ma najczystsza, najbardziej jadowitą postać. Po drugie, TikTok wykonał bezprecedensowy skok negatywu z 16,0% do 51,0%: platforma, w serii dotąd rozrywkowa i łagodna, została w tym tygodniu wprzęgnięta w polityczną maszynę incydentalną (Matecki, Mulawa, Dla Pieniędzy) — to zmiana charakteru kanału, nie nastrojów jego dawnej publiczności. Po trzecie, spadki negatywu na Facebooku i YouTube wobec tygodnia rocznicowego są głównie efektem wygaśnięcia pamięciowego piku i napływu relayu — nie należy ich czytać jako ocieplenia; względnie najwięcej treści wprost pozytywnych utrzymuje się na X (2,0%), gdzie obok najostrzejszej wrogości działa wyrazista mniejszość broniąca Ukraińców.

Wydźwięk w głównych osiach narracji

Oś narracji	Wzmianki	% negatyw	Udział	Kierunek
Antagonizm pol.-ukr. (banderowcy)	20 791	78,9%	6,7%	anty-Ukraina
Wołyń / UPA / pamięć	46 272	61,1%	14,9%	anty-Ukraina
Order / von der Leyen	18 291	57,0%	5,9%	drwina / anty-Ukraina
Bytów — śmierć Polaka	17 990	56,1%	5,8%	anty-Ukraina
Zelenski / Kijów / dyplomacja	72 398	53,8%	23,4%	anty-Ukraina
Autobus w Bielsku-Białej	60 481	53,5%	19,5%	spór o winę
Hejt / obrona Ukraińców	55 798	51,7%	18,0%	polaryzacja
Protesty w Kijowie / korupcja	7 442	51,4%	2,4%	anty-Ukraina
Socjal / koszt / świadczenia	21 038	46,8%	6,8%	anty-Ukraina
Migracja / deportacje / poborowi	11 181	46,2%	3,6%	anty-migracja
Tusk / Nawrocki / rząd	63 549	45,4%	20,5%	polaryzacja
Ekshumacje / archiwa (gest Kijowa)	12 722	45,2%	4,1%	nieufność
Putin / Rosja / Kreml	34 616	43,2%	11,2%	anty-Rosja / anty-Ukr.
Front / wojna / drony	11 180	41,9%	3,6%	polaryzacja
Konfederacja / prawica / polityka	48 507	38,0%	15,7%	polaryzacja

Koalicja antyrakietowa	9 442	37,4%	3,0%	uraza / nieufność
------------------------	-------	-------	------	----------------------

Trzy obserwacje z tabeli. Po pierwsze, szczyt wrogości jest niezmienny i definicyjny — oś antagonistyczna (78,9%) — ale tuż za nią uplasowały się osie pamięci (61,1%) i pary orderowej (57,0%) z Bytowie (56,1%): pamięć i incydent śmiertelny to dziś dwa główne żywe źródła gniewu. Po drugie, osie détente — ekshumacyjna (45,2%) — mają negatyw wyraźnie niższy od osi pamięci, z której wyrastają: gest Kijowa realnie obniża temperaturę tam, gdzie jest relacjonowany, choć dominującą reakcją pozostaje nieufność. Po trzecie, oś obrony Ukraińców (51,7%) jest bardziej negatywna niż oś rządowa czy konfederacka — przekaz solidarnościowy przyciąga dziś więcej wrogości niż polityka partyjna, co jest miarą odwrócenia ról: obrona stała się prowokacją.

4. Mapa emocji

Suma reakcji facebookowych wyniosła 1 126 932 — o 21% więcej w ujęciu dziennym niż tydzień wcześniej (928 872), mimo spadku łącznych interakcji. Emocjonalne centrum tygodnia wróciło na Facebooka, a rozkład reakcji przyniósł najgłębszą rekonfigurację w serii: rekord drwiny, załamanie „love” i wyraźny wzrost smutku.

Trzy najważniejsze zmiany w mapie emocji

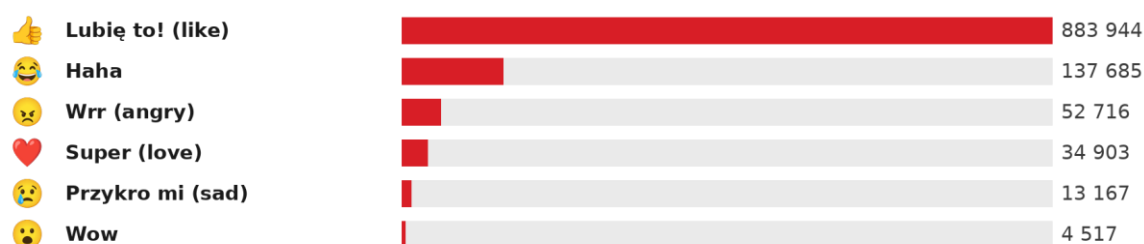
„haha” na rekordzie serii — drwina jest walutą licytacji krzywd. Reakcja „haha” osiągnęła 12,2% wszystkich reakcji (137 685; 19 669 dziennie, +68%) — najwyższy udział w historii serii, powyżej dotychczasowego rekordu 11,1% z 8–14 czerwca. Drwina uderza we wszystkie strony naraz: w order dla von der Leyen (7 074 „haha”), w policyjne statystyki przestępstw z nienawiści (4 507), w relację o ukraińskich reakcjach na incydent autobusowy (4 587) i w obronny wpis Strajku Kobiet (5 599). W tygodniu, w którym każda strona wystawia swoją krzywdę, śmiech stał się uniwersalnym narzędziem jej unieważniania.

„love” załamane o 29%, „angry” stabilne — gniew nie rośnie, wyparowuje aprobatą. Reakcja „love” spadła do 3,1% (4 986 dziennie wobec 7 083), a jej struktura potwierdza diagnozę serii: najwięcej „love” zebrały wpis Millera o „dwóch kodeksach” (1 927) i wpis „Jedyny, który nie kłania się Ukraińcom” o prezydencie Nawrockim (1 882) — „love” pozostaje aprobatą dla krytyki Ukrainy, nie sympatią do niej. „Angry” utrzymało się niemal bez zmian (7 531 dziennie, +3%), ale skokowo skoncentrowało: rekordowe 21 452 reakcji gniewu padło w środę 15 lipca, w dniu potwierdzenia obywatelstwa sprawców z Bytowa.

„sad” +58% — nowa warstwa żałobna. Reakcja „sad” wzrosła do 1,2% (1 881 dziennie) — to najwyższy poziom smutku w serii, o strukturze dwubiegunowej: z jednej strony ekshumacje w Woli Ostrowieckiej (1 838 „sad” pod wpisem Konfederacji) i śmierć w Bytowie (1 194 pod wpisem Mateckiego), z drugiej — pożegnalny wpis o Ukraińcach „mówiących szeptem” (978). Smutek, dotąd marginalny, stał się nośnikiem obu konkurencyjnych żałob tygodnia.

Anatomia najsilniejszych sygnatur

Najmocniejszą pojedynczą sygnaturą gniewu jest post Dariusza Mateckiego potwierdzający obywatelstwo sprawców z Bytowa: 2 448 „angry” i 1 194 „sad” pod jednym wpisem — rzadka w serii mieszanka wściekłości i żaloby. Sygnaturą odrzucenia przekazu obronnego jest wpis Ogólnopolskiego Strajku Kobiet w obronie ukraińskich dziewczynek: 5 599 „haha” wobec 1 148 „angry” i śladowego „love” — komunikat solidarnościowy został przede wszystkim wyśmiany, wtórnie zaatakowany, a niemal wcale nie wsparty. Wreszcie sygnatura drwiny z faktów: pod suchą informacją Rzeczypospolitej o 30-procentowym wzroście przestępstw z nienawiści wobec Ukraińców najczęstszą reakcją było „haha” (4 507) — dane, które w innym klimacie budziłyby wstyd lub gniew, dziś budzą śmiech. Te trzy sygnatury razem opisują tydzień lepiej niż jakikolwiek wskaźnik zbiorczy.



5. Mapa wpływu

Piętnaście kont generujących najwyższe sumy interakcji w okresie (zsumowane dla nadawców aktywnych na kilku platformach; pominięto zbiorczy strumień anonimowych komentarzy). Obraz jest silnie skoncentrowany: profil Konfederacji osiągnął 124,0 tys. interakcji — najwyższy tygodniowy wynik pojedynczego nadawcy od szczytu majowego — a multiplatformowa maszyna incydentalna (Facebook, X, TikTok równolegle) stała się standardem czołówki.

Top 15 najbardziej angażujących kont w okresie

#	Autor / konto	Kanał	Interakcje	Charakter narracji
1	Konfederacja	Facebook / X / TikTok	123 974	Bytów, „podwójne standardy”, anty-UE dla Ukrainy
2	Dariusz Matecki	TikTok / X / Facebook	76 074	Bytów — obywatelstwo sprawców, anty-Ukraina
3	Dla Pieniędzy	TikTok / YouTube	68 995	koalicja antyrakietowa, anty-Ukraina
4	Codziennik z Mordoru (@mordownik4u)	X	55 378	„Wołyń 2.0”, incydenty, anty-Ukraina

5	coolfonpl	X	47 334	Bytów, „podwójne PESEL-e”, anty-Ukraina
6	Rymanowski Live	YouTube	43 956	publicystyka, krytyka Kijowa (Bodnar, Wołyń)
7	Leszek Miller	Facebook / X	42 552	„dwa kodeksy”, anty-Kijów (lewica)
8	Olga Srokarczuk (@WolnaRadio)	X	42 332	Bytów, Wołyń, anty-Ukraina
9	Bądź Na Bieżąco	YouTube	37 630	przegląd prawicowy, anty-Kijów
10	chrzanik (@chrzanikx)	X	37 015	Order Europy, anty-Ukraina
11	Konrad Berkowicz	X / Facebook	34 727	Bytów, Wołyń, anty-Ukraina
12	Kanał Zero	YouTube / Instagram	34 595	publicystyka, spór o „polowanie na Ukraińców”
13	WP Wiadomości	Facebook	33 860	redakcyjny, mainstream
14	Widzimy się jutro — Shmoo	TikTok / X	32 869	pro-ukraiński, dokumentuje ataki
15	SokzBuraka	Facebook	32 831	obrona Ukraińców, anty-prawicowy

Bilans wpływu

Z piętnastu najbardziej wpływowych kont jedenaście reprezentuje narrację krytyczną lub wprost wrogą wobec Ukrainy (Konfederacja, Matecki, Dla Pieniędzy, Codziennik z Mordoru, coolfonpl, Rymanowski Live, Miller, Srokarczuk, Bądź Na Bieżąco, chrzanik, Berkowicz), dwa pełnią rolę redakcyjno-publicystycznego środka (WP Wiadomości, Kanał Zero — ten drugi jako arena sporu o skalę „polowania na Ukraińców”), a dwa — po raz pierwszy w historii serii — reprezentują kontrnurt broniący Ukraińców: dokumentujący ataki tiktokowy nadawca „Widzimy się jutro — Shmoo” (32,9 tys. interakcji, w tym pojedynczy materiał o 27,8 tys.) oraz SokzBuraka. Typowy dla serii bilans ~12/2/1 przesunął się do 11/2/2.

Strukturalnie najważniejsze są trzy obserwacje. Pierwsza: Dariusz Matecki zbudował pozycję numer dwa (76,1 tys.) na jednej czynności — uzyskaniu i multiplatformowej dystrybucji policyjnego potwierdzenia obywatelstwa sprawców z Bytowa; to modelowy przykład „incydentu jako waluty” zamienianego w zasięg równolegle na TikToku, X i Facebooku. Druga: Leszek Miller trzeci kolejny okres pozostaje w ścisłej czołówce głosów anty-Kijów z pozycji lewicy — rama „dwóch kodeksów” nadała ponadpartyjności sporu najzgrabniejszą dotąd formułę i zebrała najwyższy ładunek „love” tygodnia. Trzecia: wejście kontrnurtu do czołówki nie zmienia bilansu

emocji — jego zasięg jest w znacznej mierze zasięgiem wrogości, którą wywołuje, co pokazują reakcje pod postami SokzBuraka i Strajku Kobiet.

6. Kluczowe narracje okresu

Narracja 1: Bytów — śmierć Polaka i „zmowa milczenia”

Emocjonalne epicentrum tygodnia. Trzej obywatele Ukrainy pobili w centrum Bytowa 36-letniego mężczyznę i 44-letnią kobietę; mężczyzna zmarł w szpitalu 11 lipca — w rocznicę krwawej niedzieli, co narracja natychmiast uczyniła symbolem. Rama ma dwa piętra: samo zdarzenie oraz zarzut, że policja i media ukrywały narodowość sprawców („mieszkańcy Bytowa”), obalony przez posła Mateckiego publikacją oficjalnej odpowiedzi policji. Wpis Konfederacji z pytaniem „gdzie są ci wszyscy hipokryci?” zebrał 48 131 interakcji — najwyższy pojedynczy wynik tygodnia — a fraza o milczeniu mediów stała się uniwersalnym szablonem setek tysięcy komentarzy. Potępienie zbrodni przez ambasadora i konsulat Ukrainy przeszło niemal bez echa.

Narracja 2: Autobus w Bielsku-Białej — od oburzenia do kontrataku

Incydent założycielski tygodnia i modelowy przykład sporu o winę. Mężczyzna, który w miejskim autobusie zwyzywał ukraińskie nastolatki, usłyszał zarzuty i „wyraził żal”; sprawę potępił minister Sybiha i marszałek Czarzasty, a nagranie obiegło największe media ukraińskie. W ciągu 48 godzin prawica odwróciła jednak wektor: „dziewczynki prowokowały”, „gdzie jest całe nagranie”, „sprawę nagłośniła ukraińska aktywistka”, wątek fikcyjnego zwolnienia lekarskiego sprawcy — mimo że przewoźnik oficjalnie zdementował rzekome prowokacje. Narracja pokazuje nową odporność dyskursu na fakty: dementi nie zatrzymało kontrwersji, bo jej funkcją nie jest opis zdarzenia, lecz odzyskanie pozycji ofiary.

Narracja 3: „Dwa kodeksy” — rama podwójnych standardów

Spoiwo całego tygodnia i jego największy sukces framingowy. Wpis Leszka Millera o „dwóch kodeksach moralnego wzmożenia” (42,6 tys. interakcji łącznie z X) nadał formę intuicji obecnej w tysiącach komentarzy: oburzenie działa błyskawicznie, gdy ofiarą jest Ukrainka, i zamiera, gdy ofiarą jest Polak. Tę samą ramę, ostrzej, nieśli Korwin-Mikke („łajdactwo”), Janusz Kowalski w starciu z Czarzastym i niezliczone konta agregujące incydenty (Codziennik z Mordoru, BREAKING NEWS PL). Rama jest groźna komunikacyjnie, bo pasożytuje na każdej reakcji instytucji: im mocniej państwo reaguje na atak na Ukrainki, tym silniejszy dowód asymetrii — i odwrotnie.

Narracja 4: Gesty Kijowa — archiwa i ekshumacje na Wołyniu

Najdalej idący zwrot pojednawczy od początku sporu, niemal niezauważony w zgiełku incydentów. Zełenski ogłosił „spotkanie w sprawie polityki wobec Polski”, zapowiedział otwarcie archiwów SBU i wywiadu dotyczących Wołynia, zgodę na znaczącą liczbę pozwoleń na prace poszukiwawcze i ekshumacyjne; pakiet nie objął natomiast uchylecia decyzji o nadaniu jednostce wojskowej imienia „Bohaterów UPA” — i właśnie ten brak natychmiast stał się koronnym

argumentem obozu nieufności („bez cofnięcia nazwy jednostki UPA żadnego resetu nie będzie”). Tusk odpowiedział deklaracją dialogu „opartego na wzajemnym szacunku i prawdzie” (23,7 tys. interakcji na obu platformach, z wyraźnym pasmem drwiny). Odbiór gestów jest testem nieufności: „zagrywka”, „manewr, bo sponsorzy się kończą”, „archiwa i tak są w Moskwie”, „dziękujemy Panu z autobusu”. Negatyw osi (45,2%) — wyraźnie niższy od osi pamięci — sugeruje jednak, że gest realnie studzi tam, gdzie w ogóle dociera.

Narracja 5: „Order Europy” dla von der Leyen — drwina zamiast dyplomacji

Domknięcie sagi orderowej w tonacji czystej kpiny. Po rozstrzygnięciu sprawy Orderu Orła Białego (i geście gen. Budanowa, który oddał polskie odznaczenie) Zełenski ustanowił własny „Order Europy” i wręczył go Ursuli von der Leyen ze słowami o nagrodzie, „której nikt cię nie pozbawi”. W polskiej sieci fraza zadziałała jak zapalnik: „subtelnie strollował Polaków” (Onet, 7 074 „haha”), „komik”, „wazelina”, „swój swego odznaczył”. To pierwszy wątek dyplomatyczny serii, w którym drwina płynie w obie strony granicy — i który pokazuje, że symbole honorowe stały się trwałym językiem polsko-ukraińskiej złośliwości.

Narracja 6: Koalicja antyrakietowa bez Polski — rama upokorzenia

Ogłoszenie europejskiego programu obrony przeciwrakietowej przez Zełenskiego, Macrona, Starmera i Merza bez udziału Polski zostało niemal jednogłośnie zinterpretowane jako weto Kijowa („państwo spoza NATO i UE zablokowało nasz udział”) i sklejone z pytaniem „gdzie był Tusk?”. Materiał kanału Dla Pieniędzy zebrał 43,4 tys. interakcji na TikToku — najwięcej w tygodniu na tej platformie — a rama urazy okazała się pojemna: mieści i antyukraińską wrogość, i antyrządową frustrację, i poczucie geopolitycznego zepchnięcia. Wątek ma niski jawny negatyw (37,4%), ale buduje najtrwalszy osad: przekonanie, że sojusznik odpłaca wykluczeniem.

Narracja 7: „Polowanie na Ukraińców” — kontrnurt, który stał się celem

Warstwa obronna osiągnęła w tym tygodniu bezprecedensową widoczność: słowa Czarzastego o polowaniu, dane KGP (+30% przestępstw z nienawiści), głośnie teksty o strachu ukraińskich mieszkańców, demonstracje w Warszawie i Krakowie, dokumentujący napaści nadawca Shmoo w top-15. Ale każdy z tych elementów natychmiast stawał się tarczą strzelniczą: statystyki wyśmiano, Czarzastemu wypomniano „sława Ukrainie”, posty solidarnościowe zebrały rekordy „haha”. Kontrnurt po raz pierwszy da się zmierzyć w mapie wpływu — i po raz pierwszy widać w pełnej skali, że jego przekaz jest aktywnie odrzucany, a nie ignorowany.

Narracja 8: Protesty w Kijowie — „sami sobie” i schadenfreude

Odwwołanie popularnego ministra obrony Fedorowa i rekonstrukcja rządu z korupcyjnym tłem wyprowadziły tysiące Ukraińców na ulice — a polska sieć przyjęła to z chłodną satysfakcją. Dominują trzy tonacje: neutralny relay, potwierdzenie ramy „skorumpowanej Ukrainy” (śledztwo Politico, wątek Mindicza) oraz drwina z demokracji protestującej w czasie wojny. Narracja jest objętościowo niewielka (2,4%), ale strategicznie istotna: wewnętrzny kryzys w Kijowie po raz

pierwszy od miesiąca dostarczył wrogości „racjonalnego” paliwa niewymagającego żadnego polskiego incydentu.

7. Porównanie okres do okresu

Bezpośrednie porównanie z poprzednim raportem (6–12 lipca, N = 323 440) wykonano na liczbach dziennych przeciętnych. Wskaźniki objętości, interakcji i reakcji są w pełni porównywalne; wskaźnik wydźwięku zachowuje spójność metodyczną (kotwiczenie audytowe), a udziały osi porównujemy co do rang i kierunków.

Wskaźnik	6–12 lipca (dz.)	13–19 lipca (dz.)	Zmiana
Liczba wzmianek (dziennie)	46 206	44 256	–4%
Liczba interakcji (dziennie)	650 686	579 182	–11%
Wpisy negatywne (dziennie)	22 826	17 349	–24%
Udział wydźwięku negatywnego	49,4%	39,2%	–10,2 pp.
Udział treści pozytywnych	0,7%	0,6%	–0,1 pp.
Suma reakcji FB (dziennie)	132 696	160 990	+21%
Reakcje „haha” (dziennie)	11 677	19 669	+68%
Reakcje „angry” (dziennie)	7 298	7 531	+3%
Reakcje „love” (dziennie)	7 033	4 986	–29%
Reakcje „sad” (dziennie)	1 194	1 881	+58%
Oś antagonistyczna (banderowcy)	6,8%	6,7%	–0,1 pp.
Oś Trump / USA	3,3%	2,2%	–1,1 pp.
Nowa oś: autobus w Bielsku-Białej	—	19,5%	nowa
Nowa oś: Bytów — śmierć Polaka	—	5,8%	nowa

Pięć najważniejszych wniosków z tabeli. Po pierwsze, objętość niemal nie opadła po tygodniu rocznicowym (–4% dziennie) — fala utrzymuje się bez pomocy kalendarza, podtrzymywana wyłącznie sporem o incydenty. Po drugie, wydźwięk negatywny spadł o 10,2 pp., ale liczba wpisów negatywnych dziennie (17,3 tys.) wciąż przewyższa wszystko, co seria notowała przed lipcem — spadek to zmiana miksu, nie odwrót wrogości. Po trzecie, nastąpiła najgłębsza w serii rekompozycja emocji: „haha” +68% do rekordu, „love” –29%, „sad” +58% — z tygodnia gniewu weszliśmy w tydzień drwiny i podwójnej żałoby. Po czwarte, suma reakcji facebookowych wzrosła o 21% mimo spadku interakcji ogółem: emocjonalne centrum wróciło z YouTube i X na Facebooka, nośnik masowych fal incydentalnych. Po piąte, dwie nowe osie incydentalne (autobus 19,5%, Bytów 5,8%) zajęły łącznie ponad jedną czwartą dyskusji tygodnia — to najszybsza kariera osi incydentalnych w historii serii, przy jednoczesnym skurczeniu się warstwy międzynarodowej (Trump z 3,3% do 2,2%).

8. Wnioski i implikacje komunikacyjne

Wniosek 1: licytacja krzywd zastąpiła spór o politykę

Najważniejsza zmiana strukturalna okresu. Trzy z czterech największych osi tygodnia opisują spór Polaków z Polakami o Ukraińców — o to, czyj incydent jest prawdziwy, czyje oburzenie uprawnione, a czyje milczenie haniebne. W tej logice każde zdarzenie ma natychmiastowy kontr-incydent, a każda reakcja instytucji staje się dowodem asymetrii dla strony przeciwnej. Implikacja komunikacyjna: odpowiadanie na pojedyncze incydenty jest strategią przegraną — potrzebna jest komunikacja adresująca samą ramę podwójnych standardów, z równoczesnym, symetrycznym i szybkim odnoszeniem się do krzywd po obu stronach.

Wniosek 2: spadek negatywu to nie ocieplenie

Wskaźnik 39,2% (–10,2 pp.) opisuje zmianę kompozycji dyskusji, nie nastrojów. Wrogość częściowo zmieniła cel (na wewnętrznych przeciwników politycznych), częściowo została rozcieńczona relayem gestów Kijowa; tam, gdzie mierzymy ją bezpośrednio — X 60,9%, oś antagonistyczna 78,9%, oś pamięci 61,1% — pozostała nienaruszona. Dzienna liczba wpisów negatywnych jest nadal skrajnie wysoka. Ogłoszenie „poprawy nastrojów” na podstawie nagłówkowego spadku byłoby najpoważniejszym możliwym błędem odczytu tego tygodnia.

Wniosek 3: drwina jest nową gramatyką sporu

Rekord „haha” (12,2%) domyka trajektorię, którą seria śledzi od czerwca: od gorącego gniewu, przez chłodną kpinę, do drwiny jako uniwersalnego narzędzia unieważniania — faktów (statystyki KGP), gestów (order, deklaracje dialogu) i solidarności (wpisy obronne). Drwina jest odporna na sprostowania, bo nie formułuje zarzutu; nie sposób jej odpowiedzieć danymi. Komunikacja publiczna, która nadal projektuje przekazy pod odbiorcę gniewnego (fakty, empatia, apele), rozmija się z odbiorcą drwiącym — potrzebne są formaty odbierające drwinie łatwość: konkret, krótkie rozliczalne zobowiązania, unikanie patosu.

Wniosek 4: gesty Kijowa otwierają okno, którego nikt jeszcze nie zauważył

Archiwa, ekshumacje i deklaracja Tuska to materialnie największy postęp w sporze pamięciowym od jego wybuchu — przyjęty jednak nieufnością („zagrywka”) i przykryty incydentami. Okno jest realne, ale krótkie: jeśli w perspektywie kilku tygodni nie pojawią się widoczne, weryfikowalne fakty (pierwsze ekipy ekshumacyjne w terenie, dostęp badaczy do akt), gest zostanie zarchiwizowany jako kolejny dowód cynizmu i wzmocni ramę „obietnic bez pokrycia”. Rekomendacja: komunikacyjnie inwestować nie w zapowiedzi, lecz w dokumentowane pierwsze wykonania — one jedyne mają szansę przebić się przez filtr nieufności.

Wniosek 5: kontrnurt jest już mierzalny — i systematycznie wyśmiewany

Po raz pierwszy w serii obrona Ukraińców ma swoją infrastrukturę: dwóch nadawców w top-15, demonstracje uliczne, dane instytucjonalne, głosy polityków. Zarazem pomiar pokazuje jej granicę: oś obronna ma 51,7% negatywu, posty solidarnościowe zbierają rekordy „haha”, a udział

treści wprost pozytywnych stoi w miejscu (0,6%). Kontrnurt mobilizuje dziś głównie przeciwników. Dla strategii prosolidarnościowej oznacza to konieczność zmiany rejestru: mniej ramy oskarżycielskiej („Polska brunatnieje”), która konsoliduje odrzucenie, więcej konkretnych faktów, świadectw i lokalności.

Wniosek 6: incydent stał się walutą — i uprzemysłowił się

Seria symboli (most Świętokrzyski, Morskie Oko, sum z Gocławia, pomost w Czersku) weszła w fazę przemysłową: wyspecjalizowane konta agregują, weryfikują po swojemu i dystrybuują incydenty w cyklu dobowym, na trzech platformach równolegle, z policyjnymi zapytaniem jako narzędziem produkcji treści. Mechanizm symbolizacji nie wymaga już wirala obyczajowego — wystarczy zdarzenie kryminalne z ustaloną narodowością. Należy zakładać, że każdy kolejny incydent z udziałem obywatela Ukrainy będzie w ciągu godzin przetworzony w ogólnopolski dowód w licytacji krzywd; monitoring powinien traktować konta-agregatory jako stały obiekt obserwacji.

Wniosek 7: monitoring trajektorii — trzy wskaźniki na kolejne tygodnie

Poprzednia edycja trafnie wskazała rocznicę Wołynia jako detonator i odnotowała cofnięcie kontrnurtu — obecny tydzień zweryfikował oba sygnały: temperatura pozostała wysoka mimo minięcia rocznicy, a kontrnurt zinstytucjonalizował się przy dalszej stagnacji pozytywu. Na nadchodzące tygodnie rekomendujemy obserwację trzech wskaźników: (1) czy wydzźwięk negatywny ustabilizuje się w paśmie 35–45%, co potwierdziłoby nowe, polipcowe plateau, czy wróci powyżej 45% przy pierwszym poważnym incydencie; (2) czy gest ekshumacyjny przejdzie w udokumentowane fakty i zdoła zepchnąć oś pamięci poniżej 10% udziału; (3) czy TikTok utrzyma nowy, polityczny charakter (powyżej 1,5% wolumenu i 40% negatywu), co oznaczałoby trwałe poszerzenie frontu o platformę dotąd neutralną. Odpowiedzi rozstrzygną, czy lipiec był szczytem sporu, czy jego przejściem w stan przewlekły.

Data House · Res Futura · lipiec 2026

The image of Ukraine and Ukrainians in Polish social media

Weekly report · 13–19 July 2026

Project “Digital Dialogue” · Data House / Res Futura

Undertaking co-financed by the Mieroszewski Centre under the 4th Open Competition.

Executive summary

The week of 13–19 July 2026 brought the second-highest wave in the history of this series and a fundamental change in its character. The number of mentions of Ukraine and Ukrainians in Polish social media reached 309,792 (in daily terms 4% fewer than in the record-hot anniversary week of 6–12 July), and interactions totalled 4.05 million (–11% daily). Yet the wave did not subside — it kept building for most of the week: from 22.2k mentions on Monday to a peak of 65,842 on Thursday 16 July, with an interaction peak on Wednesday 15 July (1.06 million) — the day the police officially confirmed that the perpetrators of the fatal beating in Bytów were Ukrainian citizens.

The week was organised by a pair of mirror incidents. On one side, the bus affair in Bielsko-Biała — a man who verbally abused Ukrainian teenage girls was charged, and the incident became, for the left and part of the mainstream, proof of a “hunt for Ukrainians” (the words of Sejm Speaker Włodzimierz Czarzasty). On the other — the death of a 36-year-old Pole beaten in the centre of Bytów by three Ukrainian citizens, who died symbolically on 11 July, which the right turned into proof of “two codes of moral outrage” (Leszek Miller) and of media silence. The bus axis covered 19.5% of all mentions, the Bytów axis 5.8%, and the hate-and-defence-of-Ukrainians axis — 18.0%. The conversation about Ukraine turned into a bidding war of grievances: a dispute over whose harm counts and whose outrage is legitimate.

The share of content negative towards Ukraine stood at 39.2% — 10.2 pp lower than in the week of the Volhynia anniversary (49.4%). This decline, however, requires decomposition and does not signal a thaw. First, a large part of the volume was taken over by intra-Polish disputes (right versus left over the blame for the climate around Ukrainians), in which hostility is aimed at compatriots, not at Ukraine. Second, the week brought a massive, neutral news relay of unprecedented gestures from Kyiv — Volodymyr Zelensky announced the opening of SBU archives concerning Volhynia and consent to large-scale exhumations, to which Prime Minister Tusk responded with a declaration of “serious and friendly dialogue”. The most hostile large channel remained X (60.9% negative), and the weekly indicator remains many times above all levels recorded before the July escalation.

The clearest emotional signal of the week is a record of derision. The “haha” reaction reached 12.2% of all Facebook reactions (137,685; +68% daily) — the highest share in the entire series — while “love” collapsed by 29% and “angry” remained stable. Derision strikes symmetrically: mocked were the order presented by Zelensky to Ursula von der Leyen (“he subtly trolled the Poles” — 7,074 “haha” under Onet’s post), the police statistics on the rise of hate crimes against Ukrainians (4,507 “haha” under Rzeczpospolita’s post), and the defensive post of the Polish Women’s Strike (5,599 “haha”). At the same time the “sad” reaction grew by 58% — under posts about the exhumations in Wola Ostrowiecka and the death in Bytów.

The structural signature of the period is the collision of real de-escalation at the level of states with escalation at the level of the street and the feed. Kyiv’s gestures — the furthest-reaching

since the dispute began — hit a wall of distrust (“a ploy”, “the archives are in Moscow anyway”; the exhumation axis at 45.2% negative). At the same time, for the first time in the series, the top fifteen most engaging accounts include two broadcasters of the counter-current defending Ukrainians, and solidarity demonstrations passed through Polish cities. The frame of the week therefore reads: a bidding war of grievances — the dispute has shifted from Ukraine to the question of whose harm counts, and its temperature is measured no longer by anger but by record derision.

Methodological note

The material covers 309,792 mentions collected by the SentiOne system for a query targeting Ukraine and Ukrainians in Polish, in a window of a full 168 hours of monitoring from 18:00 on 13 July to 18:59 on 19 July 2026 (in the daily distributions, Monday and Sunday cover partial calendar days). The material comes 100% from Polish-language sources and includes Facebook, YouTube, news portals, X, TikTok, forums and Instagram. Total interactions generated in the period: 4,054,274.

Sentiment indicators were determined by our own analysis of mention content with respect to the image of Ukraine in Poland (NEGATIVE / NEUTRAL / POSITIVE classification based on the linguistic layer and the context of the utterance, accounting for irony and sarcasm). The classification covers all mentions, so there is no “unclassified” category. The headline indicator was anchored in an audit of nearly 500 mentions read and assessed individually, in a sample stratified by channel, classifier rule outcome and engagement level; the automatic lexical classifier, which captures only overt hostility markers, constitutes the lower bound (16.8%). We report the result of 39.2% with a resilience band of 31.4–47.1%. Directional guards were applied to separate hostility towards Ukraine from attacks on Russia and from purely intra-Polish disputes, which this week make up an exceptionally large part of the material.

The thematic analysis is based on our own narrative-axis filters computed on the mention text together with its context (title or parent post). A mention may belong to more than one axis, so the axes’ percentage shares do not sum to 100%. All indicators describe the distribution of utterances in the monitored sample, not of public opinion.

The comparison base is the report for 6–12 July 2026 (N = 323,440), with values converted to an average day. Volume, interaction and reaction indicators are fully comparable. The sentiment indicator retains methodological consistency with the previous edition (audit anchoring); comparisons with editions before 29 June require caution owing to a different measurement variant. As for narrative axes, the previous edition counted matches on the mention text alone, the current one on text plus context; what is meaningful is therefore a comparison of axis ranks and directions, not of their absolute levels.

1. Scale and dynamics

The week's dynamics take the shape of a rising wave, the reverse of classic post-crisis subsiding weeks. Monday 13 July (a partial monitoring day) brought 22.2k mentions; Tuesday — a jump to 52.9k as the Bielsko-Biała bus affair spilt over into Ukrainian media and the first reports of the death of the man beaten in Bytów appeared. Wednesday 15 July was the interaction peak (1,057,449) and the emotional epicentre of the period: MP Dariusz Matecki published the police reply confirming that the three perpetrators of the beating are Ukrainian citizens, and in the evening the feeds filled with coverage of Zelensky presenting the “Order of Europe” to Ursula von der Leyen. Thursday 16 July brought the volume peak (65,842) — the day of Leszek Miller's post about the “two codes”, Speaker Czarzasty's press conference and the hottest phase of the dispute over the “hunt for Ukrainians”. Friday (49.8k) belonged to the conciliatory thread — the Zelensky–Tusk exchange of declarations — after which the weekend brought a decline to 21.8k on Sunday.

Channel shares

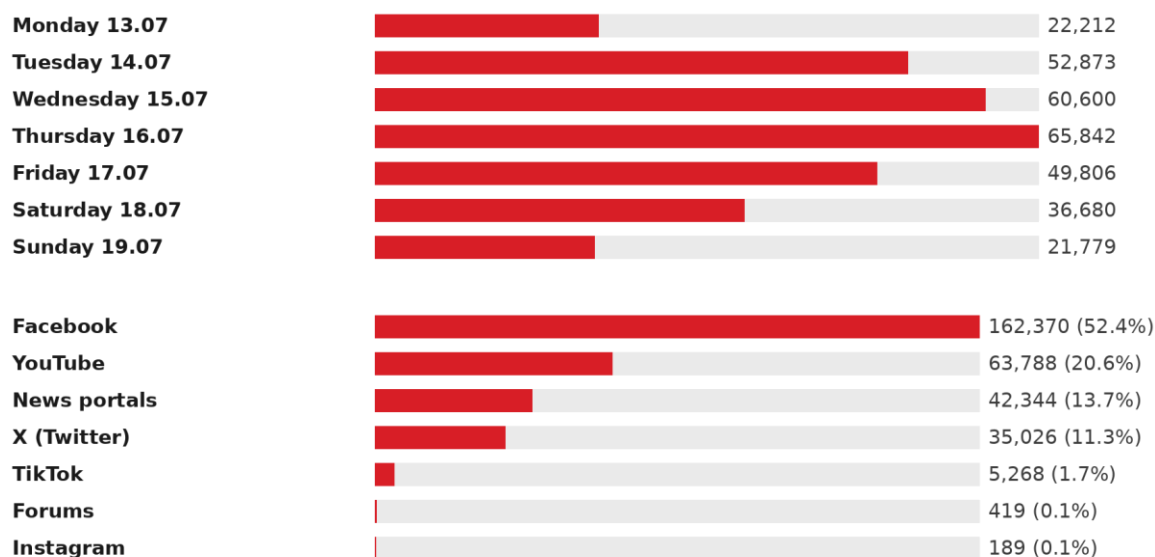
Facebook remained the dominant volume channel (52.4%, 162,370 mentions), ahead of YouTube (20.6%, 63,788), news portals (13.7%, 42,344) and X (11.3%, 35,026). For the second week running YouTube holds more than a fifth of the volume — the comment base of long-form commentary (Rymanowski Live, Kanał Zero, Bądź Na Bieżąco, PrawicowyInternet) has permanently entered the core of the monitored conversation. The most significant structural change, however, is TikTok: 5,268 posts (1.7% versus 0.7% a week earlier) with extreme efficiency of 50.7 interactions per post. This is not a return of entertainment content but a takeover of the platform by the political accounts of the right — the strongest TikTok items of the week are the materials of Dariusz Matecki, Krzysztof Mulawa and the Dla Pieniędzy channel about Bytów and the anti-missile coalition.

In terms of firepower, X once again outclassed the other channels: 1,422,368 interactions at 40.6 interactions per mention (Facebook — 1,335,035 and 8.2). YouTube generated 866,077 interactions (13.6 per post), and volume-niche Instagram — 43.7k with a mere 189 posts (231.1 per post). News portals (2.8 interactions per mention) remain a distribution layer, not a discussion one. The overall 11% daily drop in interactions against a 4% drop in volume means a slight cooling of the individual mention — but the sum of Facebook reactions rose by 21% daily, showing that the weight of emotion moved from the anniversary-driven X and YouTube back to Facebook.

The baseline: a second wave with no pause for breath

309.8k mentions is the second-highest result in the history of the series — lower only than the record of late June (554.7k) and practically equal to the Volhynia anniversary week. For three weeks the conversation has held in a band of 300–330k, roughly four times above the pre-crisis baseline (~77k). The key observation: the wave no longer needs a single great event — the anniversary has passed, and the volume has barely receded, because the conversation is sustained by a self-propelling dispute over incidents. The question about the trajectory today is

not “when do we return to normal”, but whether 300k a week is becoming the season’s new normal.



2. Narrative axes and topic shares

Sixteen main axes map the week’s content, and the pace of their change is extremely uneven: the anniversary axes subsided, the incident axes exploded from zero, and the diplomatic axis changed sign from confrontation to a distrustful observation of de-escalation. As many as three of the four largest axes of the week — the bus axis, the hate-and-defence-of-Ukrainians axis and the government axis — in essence describe a dispute of Poles with Poles about Ukrainians, not a dispute with Ukraine itself. The Trump / USA axis, the novelty of the previous edition, shrank from 3.3% to 2.2% — the international layer gave way to the domestic one.

The Zelensky / Kyiv / diplomacy axis (23.4%)

The widest axis of the week (72.4k mentions, 53.8% negative), fed by three threads with opposite vectors. The first is the “Order of Europe” for Ursula von der Leyen, presented with the words “this is an award no one can strip you of. Because Ukraine’s word is firm” — widely read as trolling Poland and President Nawrocki after the resolution of the Order of the White Eagle affair; Onet’s coverage gathered 7,074 “haha”, and the frame of the “comedian” and the “trickster” returned to the front of the conversation. The second is the mass protests in Ukrainian cities after the dismissal of defence minister Mykhailo Fedorov and a government reshuffle with a corruption backdrop (the investigation concerning the ambassador to the USA described by Politico) — covered in Poland with a mixture of neutral news and satisfaction. The third, the largest by volume, is the conciliatory turn of 16–17 July: Zelensky’s statement about a “meeting on policy towards Poland”, the announcement of the opening of archives and of exhumations, and Tusk’s response about readiness for “serious and friendly dialogue”.

The bus axis (19.5%) and the Bytów axis (5.8%) — a pair of mirror incidents

The new incident axis from Bielsko-Biała is the third-widest axis of the week (60.5k mentions; 53.5% negative) and a model example of a contested incident: after a phase of outrage at the perpetrator (prosecutor's charges, the reaction of Ukraine's foreign minister Andrii Sybiha, comments in the largest Ukrainian media) came a massed counter-narrative undermining the victims' account — "a provocation", "where is the full recording", the thread of the perpetrator's sick leave — even though the Bielsko transport operator officially denied the girls' alleged provocative behaviour. The Bytów axis (18.0k mentions; 56.1% negative) works as a mirror: the death of a 36-year-old Pole, who died on 11 July after being beaten by three Ukrainian citizens, became for the right the crowning proof of the asymmetry of outrage. The two axes are joined by the double-standards frame, in which each side bids with its silenced harm; in its shadow circulated auxiliary ammunition — the beating of a 57-year-old in Bielsko-Biała, the attack in the underpass on Strzegomski Square, the "investment" scam in Świdnik, and the car arsons in Poznań.

The hate and defence of Ukrainians axis (18.0%)

The third most important new structure of the week (55.8k mentions): the defensive frame — Czarzasty's "hunt for Ukrainians", national police data on an approximately 30% rise in hate crimes, posts about Ukrainians "speaking in whispers" (a quote from Tomasz Lis), solidarity demonstrations in Warsaw and Kraków and one announced in Kalisz — itself became an axis of dispute. Its negativity (51.7%) reveals the rebound mechanism: most reactions to defensive content are its rejection, derision or a counter-attack ("and where is the protection of Poles"), not solidarity. This is the series' most vivid case of defensive communication generating reach mainly through the hostility it provokes.

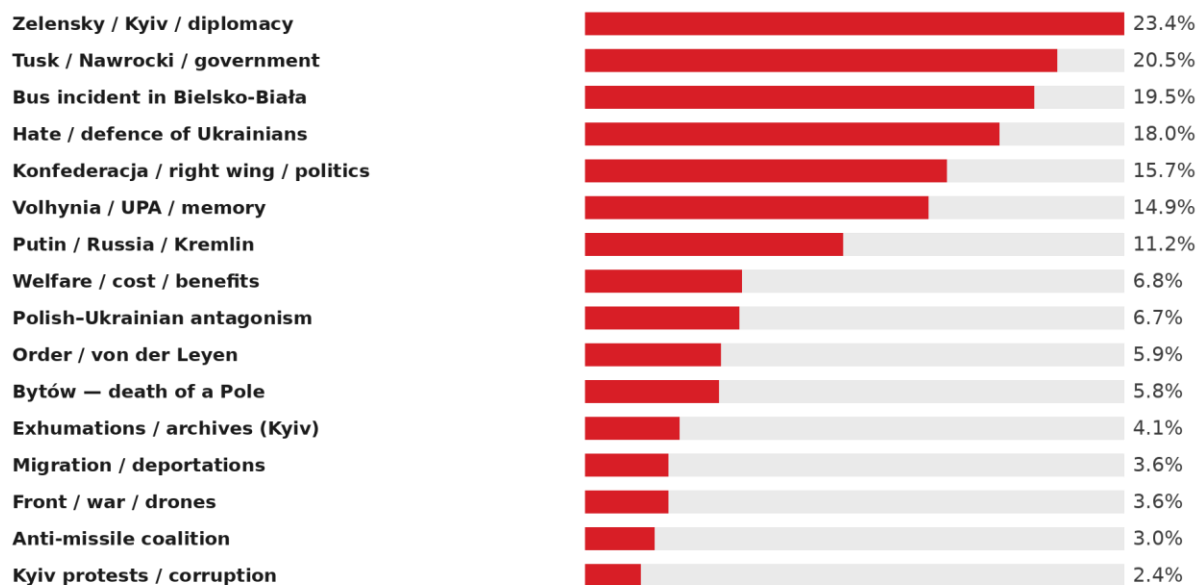
The Volhynia and memory axis (14.9%) and the antagonism axis (6.7%)

The memory axis has come down from its anniversary peak but remains the fourth force of the week and the most negative of the mass axes (61.1%). It is sustained by: the exhumations in Wola Ostrowiecka (Konfederacja's post about "shattered skulls" — 1,838 "sad" reactions, the week's highest load of sadness), the dispute over ambassador Vasyl Bodnar's material "Ten myths and facts about Volhynia", the Sejm's establishment of 11 July as a Day of Remembrance, and — on the conciliatory side — Zelensky's archive-and-exhumation gesture, which we separate out as its own axis (4.1%; 45.2% negative), because its reception is qualitatively different: distrust and intention-testing dominate, not anger. The antagonism axis (Bandera followers / "Nazis" / "Ukrainisation") retains the series' definitionally highest negativity — 78.9% — and a stable share of 6.7%: the hard core of hostility did not grow despite the incidents, but nor did it soften in the slightest.

The cost axes and the anti-missile grudge

The welfare-and-cost axis (6.8%; 46.8% negative) received fresh fuel this week: minister Dziemianowicz-Bąk's statement about benefits repaying themselves fourfold (mocked — 3,846

“haha” under tvp.info’s post), the report of a 71k zł pension adjustment for a Ukrainian citizen, and further states’ refusals over the €140 billion package. The new anti-missile coalition axis (3.0%; 37.4% negative) has a distinct character of national grudge: the air-defence programme announced by Zelensky, Macron, Starmer and Merz without Poland was presented as “Ukraine blocked Poland” and generated the strongest single TikTok item of the week (43.4k interactions). The front axis (3.6%) and the migration-deportation axis (3.6%) remain background, though the latter with elevated negativity (46.2%) — deportation demands have become the routine closing line of incident threads.



3. Sentiment map

Sentiment towards Ukraine reached 39.2% negative content — 10.2 pp less than in the anniversary week. The decline is real, but its mechanics are above all compositional and need to be broken down. First, a record share of the volume was taken by the axes of the intra-Polish dispute (bus, defensive, governmental), in which the charge of hostility is aimed at Polish political opponents — we do not count such utterances as negativity towards Ukraine. Second, Kyiv’s gestures and the protests in Ukrainian cities generated a massive neutral news relay. Third, the share of the cooler portals grew. Real softening is visible only in places: YouTube came down from the anniversary 58.9% to 38.7%, and Facebook from 46.7% to 37.2%. X remained almost untouched (60.9% versus 62.2%) — the hard core has not weakened. The share of outright positive content was 0.6% (versus 0.7%): despite the institutionally visible counter-current, open friendliness towards Ukraine is not reviving.



Sentiment by channel

Channel	Mentions	% negative	% positive	Interactions
Facebook	162,370	37.2%	0.5%	1,335,035
YouTube	63,788	38.7%	0.3%	866,077
News portals	42,344	28.7%	0.6%	116,569
X (Twitter)	35,026	60.9%	2.0%	1,422,368
TikTok	5,268	51.0%	0.3%	266,999
Forums	419	39.1%	0.7%	0
Instagram	189	33.9%	1.1%	43,672

Three observations from the table. First, X remains the most hostile large channel (60.9% negative on a mere 11.3% of volume and the largest pool of interactions) — it is there, in short replies and quotes, that the bidding war of grievances takes its purest, most venomous form. Second, TikTok made an unprecedented leap in negativity from 16.0% to 51.0%: a platform hitherto entertaining and mild in this series was this week harnessed into the political incident machine (Matecki, Mulawa, Dla Pieniędzy) — this is a change in the channel's character, not in the mood of its former audience. Third, the declines in negativity on Facebook and YouTube versus the anniversary week are mainly the effect of the memory peak expiring and the inflow of relay — they should not be read as a thaw; relatively the most outright positive content persists on X (2.0%), where alongside the sharpest hostility operates a distinct minority defending Ukrainians.

Sentiment in the main narrative axes

Narrative axis	Mentions	% negative	Share	Direction
Polish–Ukrainian antagonism (Bandera)	20,791	78.9%	6.7%	anti-Ukraine
Volhynia / UPA / memory	46,272	61.1%	14.9%	anti-Ukraine
Order / von der Leyen	18,291	57.0%	5.9%	derision / anti-Ukraine
Bytów — death of a Pole	17,990	56.1%	5.8%	anti-Ukraine
Zelensky / Kyiv / diplomacy	72,398	53.8%	23.4%	anti-Ukraine
Bus incident in Bielsko-Biała	60,481	53.5%	19.5%	dispute over blame
Hate / defence of Ukrainians	55,798	51.7%	18.0%	polarisation
Kyiv protests / corruption	7,442	51.4%	2.4%	anti-Ukraine
Welfare / cost / benefits	21,038	46.8%	6.8%	anti-Ukraine
Migration / deportations / conscripts	11,181	46.2%	3.6%	anti-migration
Tusk / Nawrocki / government	63,549	45.4%	20.5%	polarisation

Exhumations / archives (Kyiv's gesture)	12,722	45.2%	4.1%	distrust
Putin / Russia / Kremlin	34,616	43.2%	11.2%	anti-Russia / anti-Ukr.
Front / war / drones	11,180	41.9%	3.6%	polarisation
Konfederacja / right wing / politics	48,507	38.0%	15.7%	polarisation
Anti-missile coalition	9,442	37.4%	3.0%	grudge / distrust

Three observations from the table. First, the peak of hostility is unchanged and definitional — the antagonism axis (78.9%) — but just behind it sit the memory axis (61.1%) and the order pair (57.0%) with Bytów (56.1%): memory and the fatal incident are today the two main living sources of anger. Second, the détente axes — exhumations (45.2%) — carry markedly lower negativity than the memory axis from which they grow: Kyiv's gesture genuinely lowers the temperature where it is reported, even if the dominant reaction remains distrust. Third, the defence-of-Ukrainians axis (51.7%) is more negative than the government or Konfederacja axes — a solidarity message today attracts more hostility than party politics, which is a measure of the reversal of roles: defence has become a provocation.

4. Emotion map

The sum of Facebook reactions reached 1,126,932 — 21% more in daily terms than a week earlier (928,872), despite the fall in total interactions. The emotional centre of the week returned to Facebook, and the distribution of reactions brought the deepest reconfiguration in the series: a record of derision, a collapse of “love” and a clear rise of sadness.

The three most important changes in the emotion map

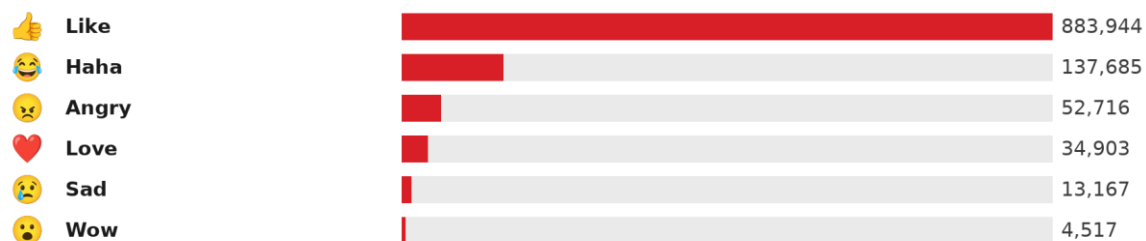
“Haha” at a series record — derision is the currency of the bidding war of grievances. The “haha” reaction reached 12.2% of all reactions (137,685; 19,669 daily, +68%) — the highest share in the history of the series, above the previous record of 11.1% from 8–14 June. Derision strikes all sides at once: the order for von der Leyen (7,074 “haha”), the police hate-crime statistics (4,507), the coverage of Ukrainian reactions to the bus incident (4,587) and the defensive post of the Women's Strike (5,599). In a week in which every side displays its harm, laughter became the universal tool for invalidating it.

“Love” collapsed by 29%, “angry” stable — anger is not growing, approval is evaporating. The “love” reaction fell to 3.1% (4,986 daily versus 7,083), and its structure confirms the series' diagnosis: the most “love” was gathered by Miller's post about the “two codes” (1,927) and the post “The only one who does not bow to the Ukrainians” about President Nawrocki (1,882) — “love” remains approval for criticism of Ukraine, not affection for it. “Angry” held almost unchanged (7,531 daily, +3%), but concentrated abruptly: a record 21,452 anger reactions fell on Wednesday 15 July, the day the Bytów perpetrators' citizenship was confirmed.

“Sad” +58% — a new mourning layer. The “sad” reaction rose to 1.2% (1,881 daily) — the highest level of sadness in the series, with a bipolar structure: on one side the exhumations in Wola Ostrowiecka (1,838 “sad” under Konfederacja’s post) and the death in Bytów (1,194 under Matecki’s post), on the other — the farewell post about Ukrainians “speaking in whispers” (978). Sadness, hitherto marginal, became the carrier of the week’s two competing mournings.

Anatomy of the strongest signatures

The strongest single signature of anger is Dariusz Matecki’s post confirming the citizenship of the Bytów perpetrators: 2,448 “angry” and 1,194 “sad” under one post — a mixture of fury and mourning rare in this series. The signature of the rejection of the defensive message is the Polish Women’s Strike post in defence of the Ukrainian girls: 5,599 “haha” against 1,148 “angry” and trace “love” — the solidarity message was above all mocked, secondarily attacked, and almost not supported at all. Finally, the signature of derision at facts: under Rzeczpospolita’s dry information about a 30% rise in hate crimes against Ukrainians, the most frequent reaction was “haha” (4,507) — data which in a different climate would provoke shame or anger today provoke laughter. These three signatures together describe the week better than any aggregate indicator.



5. Influence map

The fifteen accounts generating the highest interaction totals in the period (summed for broadcasters active on several platforms; the aggregate stream of anonymous comments is omitted). The picture is strongly concentrated: the Konfederacja profile reached 124.0k interactions — the highest weekly result of a single broadcaster since the May peak — and the multi-platform incident machine (Facebook, X and TikTok in parallel) has become the standard of the leading group.

Top 15 most engaging accounts in the period

#	Author / account	Channel	Interactions	Narrative character
1	Konfederacja	Facebook / X / TikTok	123,974	Bytów, “double standards”, anti-EU-for-Ukraine
2	Dariusz Matecki	TikTok / X / Facebook	76,074	Bytów — perpetrators’ citizenship, anti-Ukraine

3	Dla Pienędzy	TikTok / YouTube	68,995	anti-missile coalition, anti-Ukraine
4	Codziennik z Mordoru (@mordownik4u)	X	55,378	“Volhynia 2.0”, incidents, anti-Ukraine
5	coolfonpl	X	47,334	Bytów, “double PESELS”, anti-Ukraine
6	Rymanowski Live	YouTube	43,956	commentary, criticism of Kyiv (Bodnar, Volhynia)
7	Leszek Miller	Facebook / X	42,552	“two codes”, anti-Kyiv (the left)
8	Olga Srokarczuk (@WolnaRadio)	X	42,332	Bytów, Volhynia, anti-Ukraine
9	Bądź Na Bieżąco	YouTube	37,630	right-wing digest, anti-Kyiv
10	chrzanik (@chrzanikx)	X	37,015	Order of Europe, anti-Ukraine
11	Konrad Berkowicz	X / Facebook	34,727	Bytów, Volhynia, anti-Ukraine
12	Kanał Zero	YouTube / Instagram	34,595	commentary, dispute over the “hunt”
13	WP Wiadomości	Facebook	33,860	editorial, mainstream
14	Widzimy się jutro — Shmoo	TikTok / X	32,869	pro-Ukrainian, documents attacks
15	SokzBuraka	Facebook	32,831	defence of Ukrainians, anti-right

Balance of influence

Of the fifteen most influential accounts, eleven represent a narrative critical of or outright hostile to Ukraine (Konfederacja, Matecki, Dla Pienędzy, Codziennik z Mordoru, coolfonpl, Rymanowski Live, Miller, Srokarczuk, Bądź Na Bieżąco, chrzanik, Berkowicz), two play the role of the editorial-commentary centre (WP Wiadomości, Kanał Zero — the latter as the arena of the dispute over the scale of the “hunt for Ukrainians”), and two — for the first time in the history of the series — represent the counter-current defending Ukrainians: the attack-documenting TikTok broadcaster “Widzimy się jutro — Shmoo” (32.9k interactions, including a single item of 27.8k) and SokzBuraka. The series’ typical balance of ~12/2/1 shifted to 11/2/2.

Structurally, three observations matter most. First: Dariusz Matecki built the number-two position (76.1k) on a single action — obtaining and multi-platform distribution of the police confirmation of the Bytów perpetrators’ citizenship; a model example of the “incident as currency” converted into reach simultaneously on TikTok, X and Facebook. Second: Leszek Miller remains for a third consecutive period in the strict lead of anti-Kyiv voices from the left — the “two codes” frame gave

the cross-party nature of the dispute its neatest formula so far and gathered the week's highest load of "love". Third: the counter-current's entry into the leading group does not change the balance of emotions — its reach is to a large extent the reach of the hostility it provokes, as shown by the reactions under the posts of SokzBuraka and the Women's Strike.

6. Key narratives of the period

Narrative 1: Bytów — the death of a Pole and the “conspiracy of silence”

The emotional epicentre of the week. Three Ukrainian citizens beat a 36-year-old man and a 44-year-old woman in the centre of Bytów; the man died in hospital on 11 July — the anniversary of Bloody Sunday, which the narrative immediately turned into a symbol. The frame has two storeys: the event itself, and the charge that the police and the media concealed the perpetrators' nationality (“residents of Bytów”), overturned by MP Matecki's publication of the official police reply. Konfederacja's post asking “where are all those hypocrites?” gathered 48,131 interactions — the highest single result of the week — and the phrase about media silence became the universal template of hundreds of thousands of comments. The condemnation of the crime by Ukraine's ambassador and consulate passed almost unnoticed.

Narrative 2: The Bielsko-Biała bus — from outrage to counter-attack

The founding incident of the week and a model example of a dispute over blame. The man who verbally abused Ukrainian teenage girls on a city bus was charged and “expressed regret”; the case was condemned by minister Sybiha and Speaker Czarzasty, and the recording circulated in the largest Ukrainian media. Within 48 hours, however, the right reversed the vector: “the girls provoked”, “where is the full recording”, “the case was publicised by a Ukrainian activist”, the thread of the perpetrator's allegedly fake sick leave — even though the transport operator officially denied the alleged provocations. The narrative shows the discourse's new resistance to facts: the denial did not stop the counter-version, because its function is not to describe the event but to reclaim the position of the victim.

Narrative 3: “Two codes” — the double-standards frame

The binder of the entire week and its greatest framing success. Leszek Miller's post about the “two codes of moral outrage” (42.6k interactions including X) gave form to an intuition present in thousands of comments: outrage works instantly when the victim is a Ukrainian girl, and dies down when the victim is a Pole. The same frame, more sharply, was carried by Korwin-Mikke (“villainy”), Janusz Kowalski in his clash with Czarzasty, and countless incident-aggregating accounts (Codziennik z Mordoru, BREAKING NEWS PL). The frame is communicationally dangerous because it parasitises every institutional response: the more strongly the state reacts to an attack on Ukrainian girls, the stronger the proof of asymmetry — and vice versa.

Narrative 4: Kyiv’s gestures — archives and exhumations in Volhynia

The furthest-reaching conciliatory turn since the dispute began, almost unnoticed in the din of incidents. Zelensky announced a “meeting on policy towards Poland”, the opening of SBU and intelligence archives concerning Volhynia, consent to a significant number of permits for search and exhumation works; the package did not, however, include revoking the decision to name a military unit after the “UPA Heroes” — and that absence instantly became the crowning argument of the distrust camp (“without withdrawing the UPA unit name there will be no reset”). Tusk responded with a declaration of dialogue “based on mutual respect and truth” (23.7k interactions on both platforms, with a distinct band of derision). The reception of the gestures is a test of distrust: “a ploy”, “a manoeuvre, because the sponsors are running out”, “the archives are in Moscow anyway”, “we thank the Man from the Bus”. The axis’s negativity (45.2%) — markedly lower than the memory axis — nevertheless suggests that the gesture genuinely cools where it reaches at all.

Narrative 5: The “Order of Europe” for von der Leyen — derision instead of diplomacy

The closing of the order saga in a register of pure mockery. After the resolution of the Order of the White Eagle affair (and the gesture of Gen. Budanov, who returned his Polish decoration), Zelensky established his own “Order of Europe” and presented it to Ursula von der Leyen with words about an award “no one can strip you of”. In the Polish feed the phrase worked like a detonator: “he subtly trolled the Poles” (Onet, 7,074 “haha”), “comedian”, “flattery”, “one of their own decorating their own”. This is the series’ first diplomatic thread in which derision flows both ways across the border — and it shows that honorary symbols have become a durable language of Polish–Ukrainian spite.

Narrative 6: The anti-missile coalition without Poland — the humiliation frame

The announcement of a European missile-defence programme by Zelensky, Macron, Starmer and Merz without Poland’s participation was interpreted almost unanimously as Kyiv’s veto (“a state outside NATO and the EU blocked our participation”) and glued to the question “where was Tusk?”. The Dla Pieniędzy channel’s item gathered 43.4k interactions on TikTok — the most on that platform this week — and the grudge frame proved capacious: it holds anti-Ukrainian hostility, anti-government frustration and a sense of geopolitical sidelining alike. The thread carries low overt negativity (37.4%) but builds the most durable sediment: the conviction that the ally repays with exclusion.

Narrative 7: The “hunt for Ukrainians” — the counter-current that became a target

The defensive layer achieved unprecedented visibility this week: Czarzasty’s words about a hunt, the national police data (+30% hate crimes), prominent pieces about the fear of Ukrainian residents, demonstrations in Warsaw and Kraków, the attack-documenting broadcaster Shmoo in the top 15. But each of these elements instantly became a shooting target: the statistics were mocked, Czarzasty was reminded of his “Slava Ukraini”, solidarity posts gathered records of

“haha”. The counter-current can for the first time be measured in the influence map — and for the first time it is visible at full scale that its message is being actively rejected, not ignored.

Narrative 8: The Kyiv protests — “they did it to themselves” and schadenfreude

The dismissal of the popular defence minister Fedorov and a government reshuffle with a corruption backdrop brought thousands of Ukrainians onto the streets — and the Polish feed received it with cool satisfaction. Three registers dominate: neutral relay, confirmation of the “corrupt Ukraine” frame (the Politico investigation, the Mindich thread) and derision at a democracy protesting in wartime. The narrative is small in volume (2.4%) but strategically significant: an internal crisis in Kyiv has for the first time in months supplied hostility with “rational” fuel requiring no Polish incident at all.

7. Period-on-period comparison

The direct comparison with the previous report (6–12 July, N = 323,440) was made on daily average figures. Volume, interaction and reaction indicators are fully comparable; the sentiment indicator retains methodological consistency (audit anchoring), and axis shares are compared by rank and direction.

Indicator	6–12 July (daily)	13–19 July (daily)	Change
Number of mentions (daily)	46,206	44,256	–4%
Number of interactions (daily)	650,686	579,182	–11%
Negative posts (daily)	22,826	17,349	–24%
Share of negative sentiment	49.4%	39.2%	–10.2 pp
Share of positive content	0.7%	0.6%	–0.1 pp
Sum of FB reactions (daily)	132,696	160,990	+21%
“Haha” reactions (daily)	11,677	19,669	+68%
“Angry” reactions (daily)	7,298	7,531	+3%
“Love” reactions (daily)	7,033	4,986	–29%
“Sad” reactions (daily)	1,194	1,881	+58%
Antagonism axis (Bandera)	6.8%	6.7%	–0.1 pp
Trump / USA axis	3.3%	2.2%	–1.1 pp
New axis: Bielsko-Biała bus	—	19.5%	new
New axis: Bytów — death of a Pole	—	5.8%	new

The five most important conclusions from the table. First, volume barely receded after the anniversary week (–4% daily) — the wave holds without help from the calendar, sustained solely by the dispute over incidents. Second, negative sentiment fell by 10.2 pp, but the daily number of negative posts (17.3k) still exceeds everything the series recorded before July — the decline is a

change of mix, not a retreat of hostility. Third, the deepest emotional recomposition in the series occurred: “haha” +68% to a record, “love” –29%, “sad” +58% — from a week of anger we entered a week of derision and double mourning. Fourth, the sum of Facebook reactions rose by 21% despite the drop in total interactions: the emotional centre returned from YouTube and X to Facebook, the carrier of mass incident waves. Fifth, the two new incident axes (bus 19.5%, Bytów 5.8%) together took over a quarter of the week’s conversation — the fastest career of incident axes in the series’ history, alongside the shrinking of the international layer (Trump from 3.3% to 2.2%).

8. Conclusions and communication implications

Conclusion 1: the bidding war of grievances has replaced the dispute over policy

The most important structural change of the period. Three of the four largest axes of the week describe a dispute of Poles with Poles about Ukrainians — over whose incident is real, whose outrage legitimate, and whose silence disgraceful. In this logic every event has an instant counter-incident, and every institutional response becomes proof of asymmetry for the other side. The communication implication: responding to individual incidents is a losing strategy — what is needed is communication addressing the double-standards frame itself, with simultaneous, symmetrical and swift acknowledgement of harms on both sides.

Conclusion 2: the fall in negativity is not a thaw

The 39.2% indicator (–10.2 pp) describes a change in the composition of the conversation, not in the mood. Hostility partly changed its target (to internal political opponents) and was partly diluted by the relay of Kyiv’s gestures; where we measure it directly — X 60.9%, the antagonism axis 78.9%, the memory axis 61.1% — it remained intact. The daily number of negative posts remains extremely high. Announcing an “improvement of the mood” on the basis of the headline decline would be the gravest possible misreading of this week.

Conclusion 3: derision is the new grammar of the dispute

The “haha” record (12.2%) completes the trajectory the series has tracked since June: from hot anger, through cool mockery, to derision as the universal tool of invalidation — of facts (the police statistics), of gestures (the order, the declarations of dialogue) and of solidarity (the defensive posts). Derision is immune to corrections because it formulates no claim; it cannot be answered with data. Public communication that still designs messages for an angry audience (facts, empathy, appeals) misses the deriding audience — formats are needed that deprive derision of its ease: concreteness, short accountable commitments, avoidance of pathos.

Conclusion 4: Kyiv’s gestures open a window that no one has yet noticed

The archives, the exhumations and Tusk’s declaration are materially the greatest progress in the memory dispute since it erupted — received, however, with distrust (“a ploy”) and buried under the incidents. The window is real but short: if within a few weeks no visible, verifiable facts appear

(the first exhumation teams in the field, researchers' access to the files), the gesture will be archived as further proof of cynicism and will reinforce the “promises without delivery” frame. Recommendation: invest communicationaly not in announcements but in documented first deliveries — they alone stand a chance of penetrating the filter of distrust.

Conclusion 5: the counter-current is now measurable — and systematically mocked

For the first time in the series, the defence of Ukrainians has its infrastructure: two broadcasters in the top 15, street demonstrations, institutional data, politicians' voices. At the same time, measurement shows its limit: the defensive axis carries 51.7% negativity, solidarity posts gather records of “haha”, and the share of outright positive content stands still (0.6%). The counter-current today mobilises mainly its opponents. For a pro-solidarity strategy this means a change of register: less of the accusatory frame (“Poland is turning brown”), which consolidates rejection, more concreteness, testimony and locality.

Conclusion 6: the incident has become a currency — and has industrialised

The series of symbols (the Świętokrzyski Bridge, Morskie Oko, the Gocław catfish, the pier in Czersk) has entered an industrial phase: specialised accounts aggregate, verify in their own way and distribute incidents in a daily cycle, on three platforms in parallel, with police inquiries as a content-production tool. The symbolisation mechanism no longer requires a lifestyle viral — a criminal event with an established nationality suffices. It should be assumed that every subsequent incident involving a Ukrainian citizen will within hours be processed into a nationwide exhibit in the bidding war of grievances; monitoring should treat the aggregator accounts as a permanent object of observation.

Conclusion 7: trajectory monitoring — three indicators for the coming weeks

The previous edition rightly identified the Volhynia anniversary as the detonator and noted the retreat of the counter-current — the current week verified both signals: the temperature stayed high despite the anniversary passing, and the counter-current institutionalised itself amid a continued stagnation of positive content. For the coming weeks we recommend watching three indicators: (1) whether negative sentiment stabilises in a 35–45% band, which would confirm a new, post-July plateau, or returns above 45% at the first major incident; (2) whether the exhumation gesture turns into documented facts and manages to push the memory axis below a 10% share; (3) whether TikTok keeps its new political character (above 1.5% of volume and 40% negativity), which would mean a lasting widening of the front to a hitherto neutral platform. The answers will decide whether July was the peak of the dispute or its transition into a chronic state.

Data House · Res Futura · July 2026

Образ України та українців у польських соціальних мережах

Щотижневий звіт · 13–19 липня 2026

Проект «Цифровий діалог» · Data House / Res Futura

Захід співфінансовано Центром Мєрошевського в межах IV Відкритого конкурсу.

Резюме

Тиждень 13–19 липня 2026 року приніс другу за висотою хвилю в історії серії та принципову зміну її характеру. Кількість згадок про Україну та українців у польських соціальних мережах сягнула 309 792 (у денному вимірі на 4% менше, ніж у рекордно розжареному річницевому тижні 6–12 липня), а кількість взаємодій — 4,05 млн (–11% щоденно). Хвиля, однак, не спадала, а наростала більшу частину тижня: від 22,2 тис. згадок у понеділок до піку 65 842 у четвер 16 липня, з піком взаємодій у середу 15 липня (1,06 млн) — у день, коли поліція офіційно підтвердила, що виконавцями смертельного побиття в Битуві є громадяни України.

Структуру тижня організувала пара дзеркальних інцидентів. З одного боку — справа автобуса в Бельсько-Бялій: чоловік, який образив українських дівчат-підлітків, отримав обвинувачення, а інцидент став для лівиці та частини мейнстріму доказом «полювання на українців» (слова маршалка Сейму Влодзімежа Чажастого). З іншого — смерть 36-річного поляка, побитого в центрі Битова трьома громадянами України, який помер символічно 11 липня, що правиця перетворила на доказ «двох кодексів морального обурення» (Лешек Міллер) та мовчання медіа. Автобусна вісь охопила 19,5% усіх згадок, вісь Битова — 5,8%, а вісь гейту та захисту українців — 18,0%. Дискусія про Україну перетворилася на ліцитацію кривд: суперечку про те, чия кривда рахується і чиє обурення легітимне.

Частка негативного щодо України контенту становила 39,2% — на 10,2 в.п. менше, ніж у тижні річниці Волині (49,4%). Це зниження, однак, потребує декомпозиції і не означає потепління. По-перше, значну частину обсягу перебрали внутрішньопольські суперечки (правиця проти лівиці про вину за клімат довкола українців), у яких заряд ворожості спрямований у співвітчизників, а не в Україну. По-друге, тиждень приніс масовий нейтральний новинний переказ безпрецедентних жестів Києва — Володимир Зеленський оголосив відкриття архівів СБУ щодо Волині та згоду на широкомасштабні ексгумації, на що прем'єр Туск відповів декларацією «серйозного і дружнього діалогу». Найворожішим великим каналом залишився X (60,9% негативу), а тижневий показник багаторазово перевищує всі рівні, зафіксовані до липневого загострення.

Найвиразніший емоційний сигнал тижня — рекорд насмішки. Реакція «ха-ха» сягнула 12,2% усіх фейсбучних реакцій (137 685; +68% щоденно) — найвищої частки за всю серію, — тоді як «супер» (love) обвалилося на 29%, а гнів «обурливо» лишився стабільним. Насмішка б'є симетрично: висміяно і орден, вручений Зеленським Урсулі фон дер Ляєн («тонко затропив поляків» — 7 074 «ха-ха» під дописом Onet), і поліційну статистику зростання злочинів на ґрунті ненависті проти українців (4 507 «ха-ха» під дописом Rzeczpospolita), і захисний допис Загальнопольського страйку жінок (5 599 «ха-ха»). Водночас на 58% зросла реакція «сумно» — під дописами про ексгумації у Волі Островецькій та про смерть у Битуві.

Структурною сигнатурою періоду є зіткнення реальної деескалації на рівні держав з ескалацією на рівні вулиці та стрічки. Жести Києва — найдалекосяжніші від початку суперечки — впираються в мур недовіри («маневр», «архіви й так у Москві»; ексгумаційна

вісь із 45,2% негативу). Водночас уперше в серії до першої п'ятнадцятки найбільш залучальних акаунтів увійшли два мовники протитечії, що захищає українців, а польськими містами пройшли демонстрації солідарності. Отже, рамка тижня звучить так: ліцитація кривд — суперечка змістилася з України на питання, чия кривда рахується, а її температуру вимірює вже не гнів, а рекордна насмішка.

Методологічна нотатка

Матеріал охоплює 309 792 згадки, зібрані системою SentiOne за запитом, націленим на Україну та українців польською мовою, у вікні повних 168 годин моніторингу від 18:00 13 липня до 18:59 19 липня 2026 року (у денних розподілах понеділок і неділя охоплюють часткові календарні доби). Матеріал на 100% походить із польськомовних джерел і охоплює Facebook, YouTube, портали, X, TikTok, форуми та Instagram. Загальна кількість згенерованих взаємодій за період: 4 054 274.

Показники тональності визначено власним аналізом змісту згадок щодо образу України в Польщі (класифікація НЕГАТИВНИЙ / НЕЙТРАЛЬНИЙ / ПОЗИТИВНИЙ на основі мовного шару та контексту висловлювання, з урахуванням іронії та сарказму). Класифікація охоплює всі згадки, тому категорії «без класифікації» немає. Головний показник заякорено в аудиті близько 500 згадок, прочитаних і оцінених поодиночі, у вибірці, стратифікованій за каналом, результатом правил класифікатора та рівнем залученості; автоматичний лексичний класифікатор, що вловлює лише явні маркери ворожості, становить нижню межу (16,8%). Результат 39,2% подаємо зі смугою стійкості 31,4–47,1%. Застосовано напрямні запобіжники, що відокремлюють ворожість до України від атак на Росію та від суто внутрішньопольських суперечок, які цього тижня становлять винятково велику частину матеріалу.

Тематичний аналіз ґрунтується на власних фільтрах наративних осей, обчислених на тексті згадки разом з її контекстом (заголовком або батьківським дописом). Згадка може належати до більш ніж однієї осі, тому відсоткові частки осей не сумуються до 100%. Усі показники описують розподіл висловлювань у моніторованій вибірці, а не громадської думки.

Базою порівняння є звіт за 6–12 липня 2026 року (N = 323 440), а значення подано в перерахунку на середній день. Показники обсягу, взаємодій і реакцій повністю порівнянні. Показник тональності зберігає методичну узгодженість із попереднім випуском (аудитне якорення); порівняння з випусками до 29 червня потребують обережності через інший варіант вимірювання. Щодо наративних осей: попередній випуск рахував збіги лише на тексті згадки, поточний — на тексті з контекстом; отже, показовим є порівняння рангів і напрямів осей, а не їхніх абсолютних рівнів.

1. Масштаб і динаміка

Динаміка тижня має форму наростаючої хвилі — протилежну до класичних тижнів післякризового спаду. Понеділок 13 липня (часткова доба моніторингу) приніс 22,2 тис. згадок; вівторок — стрибок до 52,9 тис. разом із розливом справи автобуса з Бельсько-Бялої в українські медіа та першими повідомленнями про смерть побитого в Битуві. Середа 15 липня — пік взаємодій (1 057 449) та емоційний епіцентр періоду: депутат Даріуш Матецький опублікував відповідь поліції, яка підтвердила, що троє виконавців побиття — громадяни України, а ввечері мережею розійшлися матеріали про вручення Зеленським «Ордена Європи» Урсулі фон дер Ляєн. Четвер 16 липня приніс пік обсягу (65 842) — день допису Лешека Міллера про «два кодекси», пресконференції маршалка Чажастого та найгарячішої фази суперечки про «полювання на українців». П'ятниця (49,8 тис.) належала примирювальній лінії — обміну деклараціями Зеленський–Туск, — після чого вікенд приніс спад до 21,8 тис. у неділю.

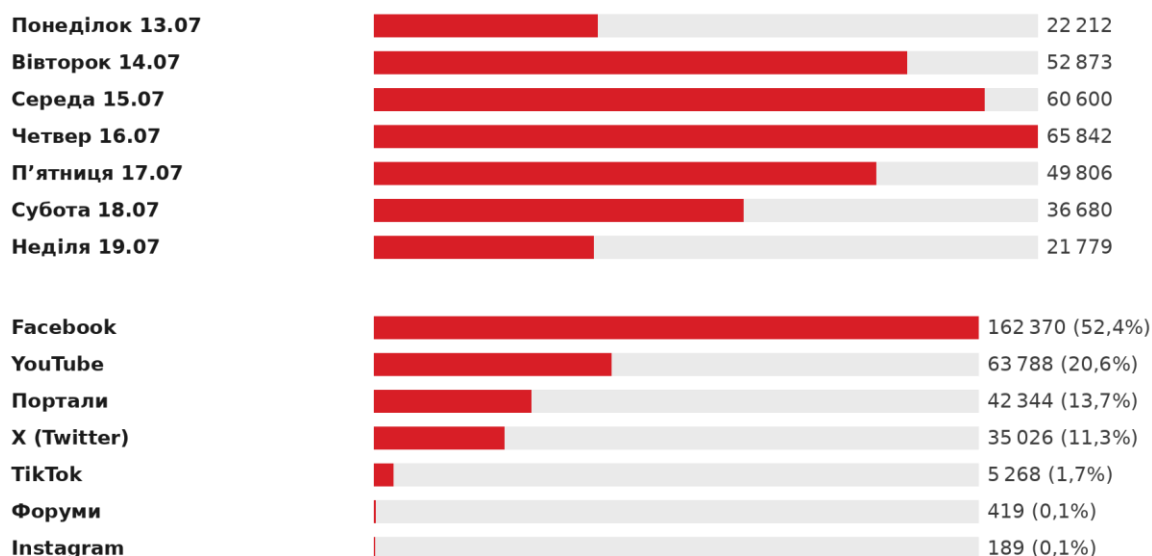
Частки каналів

Facebook лишився домінантним каналом за обсягом (52,4%, 162 370 згадок), випереджаючи YouTube (20,6%, 63 788), портали (13,7%, 42 344) та X (11,3%, 35 026). Другий тиждень поспіль YouTube утримує понад п'яту частину обсягу — коментарне запілля публіцистики (Rymanowski Live, Kanał Zero, Bądź Na Bieżąco, PrawicowyInternet) остаточно ввійшло до ядра моніторованої дискусії. Найзначніша структурна зміна — це, однак, TikTok: 5 268 дописів (1,7% проти 0,7% тижнем раніше) за крайньої ефективності 50,7 взаємодії на допис. Це не повернення розважального контенту, а перехоплення платформи політичними акаунтами правіці — найсильніші тіктоки тижня це матеріали Даріуша Матецького, Кшиштофа Мулявы та каналу Dla Pieniędzy про Битув і протиракетну коаліцію.

За силою ураження X знову класом перевершив решту каналів: 1 422 368 взаємодій за 40,6 взаємодії на згадку (Facebook — 1 335 035 і 8,2). YouTube згенерував 866 077 взаємодій (13,6 на допис), а нішевий за обсягом Instagram — 43,7 тис. за лише 189 дописів (231,1 на допис). Порти (2,8 взаємодії на згадку) залишаються шаром поширення, а не дискусії. Загальний спад взаємодій на 11% щоденно за спаду обсягу на 4% означає легке охолодження окремої згадки — але сума фейсбучних реакцій зросла на 21% щоденно, що показує: вага емоцій змістилася з річницевих X та YouTube назад на Facebook.

Базовий рівень: друга хвиля без паузи на подих

309,8 тис. згадок — це другий найвищий результат в історії серії, нижчий лише за рекорд кінця червня (554,7 тис.) і практично рівний тижневій річниці Волині. Уже три тижні дискусія тримається у смузі 300–330 тис., приблизно вчетверо вище за докризову базу (~77 тис.). Ключове спостереження: хвилі більше не потрібна одна велика подія — річниця минула, а обсяг майже не відступив, бо дискусію підтримує самопідживлювана суперечка про інциденти. Питання про траєкторію сьогодні звучить не «коли повернення до норми», а чи не стає 300 тис. на тиждень новою нормою сезону.



2. Наративні осі та частки тем

Шістнадцять головних осей картографують зміст тижня, а темп їхніх змін україн нерівномірний: річниці осі спали, інцидентні вибухнули з нуля, а дипломатична вісь змінила знак з конфронтації на недовірливе спостереження за деескалацією. Аж три з чотирьох найбільших осей тижня — автобусна, гейту й захисту українців та урядова — по суті описують суперечку поляків із поляками про українців, а не суперечку з самою Україною. Вісь Трамп / США, новинка попереднього випуску, скоротилася з 3,3% до 2,2% — міжнародний шар поступився подвірковому.

Вісь Зеленський / Київ / дипломатія (23,4%)

Найширша вісь тижня (72,4 тис. згадок, 53,8% негативу), яку живлять три лінії з протилежними векторами. Перша — «Орден Європи» для Урсули фон дер Ляєн, вручений зі словами «це нагорода, якої ніхто тебе не позбавить. Бо слово України тверде» — повсюдно прочитаний як тролінг Польщі та президента Навроцького після розв'язки справи Ордена Білого Орла; матеріал Onet зібрав 7 074 «ха-ха», а рамки «коміка» і «спритника» повернулися на чоло дискусії. Друга — масові протести в українських містах після звільнення міністра оборони Михайла Федорова та реконструкції уряду з корупційним тлом (розслідування щодо посла у США, описане Politico) — висвітлювані в Польщі із сумішшю нейтральної новини й сатисфакції. Третя, найбільша за обсягом, — примирювальний поворот 16–17 липня: повідомлення Зеленського про «нараду щодо політики стосовно Польщі», анонс відкриття архівів та ексгумацій і відповідь Туска про готовність до «серйозного і дружнього діалогу».

Автобусна вісь (19,5%) і вісь Битува (5,8%) — пара дзеркальних інцидентів

Нова інцидентна вісь із Бельсько-Бялої — третя найширша вісь тижня (60,5 тис. згадок; 53,5% негативу) і модельний приклад спірного інциденту: після фази обурення на кривдника

(прокурорські обвинувачення, реакція міністра закордонних справ України Андрія Сибіги, коментарі найбільших українських медіа) пішла масована контрнаррація, що підважувала версію потерпілих — «провокація», «де повний запис», лінія лікарняного кривдника — попри те, що бельський перевізник офіційно спростував нібито провокативну поведінку дівчат. Вісь Битува (18,0 тис. згадок; 56,1% негативу) працює як дзеркало: смерть 36-річного поляка, який помер 11 липня після побиття трьома громадянами України, стала для правичі коронним доказом асиметрії обурення. Обидві осі поєднує рамка подвійних стандартів, у якій кожна сторона ліцитує замовчану кривду; в її тіні кружляла допоміжна амуніція — побиття 57-річного в Бельсько-Бялій, напад у переході на Стшегомській площі, шахрайство «на інвестицію» у Свідніку та підпали автівок у Познані.

Вісь гейту та захисту українців (18,0%)

Третя за значенням нова структура тижня (55,8 тис. згадок): захисна рамка — «полювання на українців» Чажастого, дані поліції про зростання злочинів на ґрунті ненависті приблизно на 30%, дописи про українців, які «починають говорити пошепки» (цитата Томаша Ліса), демонстрації солідарності у Варшаві, Кракові й анонсована в Каліші — сама стала віссю суперечки. Її негатив (51,7%) показує механізм відбиття: більшість реакцій на захисний контент — це його відкидання, насмішка або контратака («а де захист поляків»), а не солідарність. Це найвиразніший у серії випадок, коли захисна комунікація генерує охоплення головно через ворожість, яку викликає.

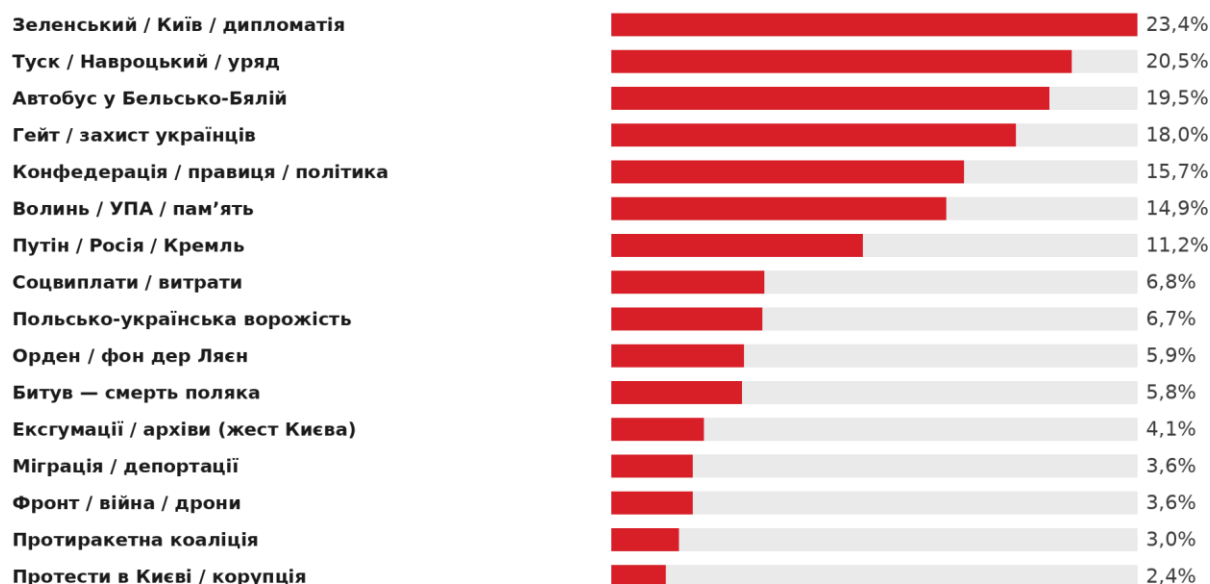
Вісь Волині й пам'яті (14,9%) та вісь ворожості (6,7%)

Вісь пам'яті зійшла з річницевого піку, але залишається четвертою силою тижня і найнегативнішою з масових осей (61,1%). Її підтримують: ексгумації у Волі Островецькій (допис Конфедерації про «розтрошені черепа» — 1 838 реакцій «сумно», найвищий заряд смутку тижня), суперечка довкола матеріалу посла Василя Боднара «Десять міфів і фактів про Волинь», встановлення Сеймом 11 липня Днем пам'яті та — з примирювального боку — архівно-ексгумаційний жест Зеленського, який ми виокремлюємо в особну вісь (4,1%; 45,2% негативу), бо його сприйняття якісно інше: домінують недовіра й тестування намірів, а не гнів. Вісь ворожості (бандерівці / «нацисти» / «українізація») зберігає дефініційно найвищий негатив серії — 78,9% — і стабільну частку 6,7%: тверде ядро ворожості не зросло попри інциденти, але й анітрохи не пом'якшилося.

Витратні осі та протиракетна образа

Соціально-витратна вісь (6,8%; 46,8% негативу) отримала цього тижня свіже пальне: висловлювання міністерки Дзем'янович-Бонк про виплати, що повертаються вчетверо (висміяне — 3 846 «ха-ха» під дописом tvp.info), повідомлення про 71 тис. злотих перерахунку пенсії громадянці України та відмови чергових держав щодо пакета 140 млрд євро. Нова вісь протиракетної коаліції (3,0%; 37,4% негативу) має особний характер національної образи: програма протиповітряної оборони, оголошена Зеленським, Макроном, Стармером і Мерцем без Польщі, була подана як «Україна заблокувала

Польщу» і згенерувала найсильніший одиничний матеріал TikTok тижня (43,4 тис. взаємодій). Фронтowa вісь (3,6%) і міграційно-депортаційна (3,6%) залишаються тлом, хоча друга — з підвищеним негативом (46,2%): вимоги депортації стали рутинним фіналом інцидентних дискусій.



3. Мапа тональності

Тональність висловлювань щодо України сягнула 39,2% негативного контенту — на 10,2 в.п. менше, ніж у річницевому тижні. Зниження реальне, але його механіка передусім композиційна і потребує розкладання. По-перше, рекордну частину обсягу перебрали осі внутрішньопольської суперечки (автобусна, захисна, урядова), в яких заряд ворожості спрямований у польських політичних опонентів — таких висловлювань ми не рахуємо як негатив щодо України. По-друге, жести Києва та протести в українських містах згенерували масовий нейтральний новинний переказ. По-третє, зросла частка прохолодних порталів. Реальне пом'якшення видно лише точково: YouTube зійшов із річницевих 58,9% до 38,7%, а Facebook — з 46,7% до 37,2%. Х лишився майже незачепленим (60,9% проти 62,2%) — тверде ядро не ослабло. Частка відверто позитивного контенту становила 0,6% (проти 0,7%): попри інституційно видиму протитечію, відкрита приязнь до України не відроджується.



Тональність за каналами

Канал	Згадки	% негативу	% позитиву	Взаємодії
Facebook	162 370	37,2%	0,5%	1 335 035
YouTube	63 788	38,7%	0,3%	866 077
Портали	42 344	28,7%	0,6%	116 569
X (Twitter)	35 026	60,9%	2,0%	1 422 368
TikTok	5 268	51,0%	0,3%	266 999
Форуми	419	39,1%	0,7%	0
Instagram	189	33,9%	1,1%	43 672

Три спостереження з таблиці. По-перше, X залишається найворожішим великим каналом (60,9% негативу за лише 11,3% обсягу та найбільшого пулу взаємодій) — саме там, у коротких відповідях і цитатах, ліцитація кривд набуває найчистішої, найідкішої форми. По-друге, TikTok здійснив безпрецедентний стрибок негативу з 16,0% до 51,0%: платформа, досі в серії розважальна й лагідна, цього тижня була запряжена в політичну інцидентну машину (Матецький, Мулява, Dla Pieniędzy) — це зміна характеру каналу, а не настроїв його давньої аудиторії. По-третє, спади негативу на Facebook і YouTube проти річницевого тижня — переважно ефект згасання піку пам'яті та припливу переказу; їх не слід читати як потепління; відносно найбільше відверто позитивного контенту утримується на X (2,0%), де поряд із найгострішою ворожістю діє виразна меншість, що захищає українців.

Тональність у головних наративних осях

Наративна вісь	Згадки	% негативу	Частка	Напрямок
Польсько-українська ворожість (бандерівці)	20 791	78,9%	6,7%	анти-Україна
Волинь / УПА / пам'ять	46 272	61,1%	14,9%	анти-Україна
Орден / фон дер Ляєн	18 291	57,0%	5,9%	насмішка / анти-Україна
Битув — смерть поляка	17 990	56,1%	5,8%	анти-Україна
Зеленський / Київ / дипломатія	72 398	53,8%	23,4%	анти-Україна
Автобус у Бельсько-Бялій	60 481	53,5%	19,5%	суперечка про вину
Гейт / захист українців	55 798	51,7%	18,0%	поляризація
Протести в Києві / корупція	7 442	51,4%	2,4%	анти-Україна
Соцвиплати / витрати	21 038	46,8%	6,8%	анти-Україна
Міграція / депортації / призовники	11 181	46,2%	3,6%	анти-міграція
Туск / Навроцький / уряд	63 549	45,4%	20,5%	поляризація

Ексгумації / архіви (жест Києва)	12 722	45,2%	4,1%	недовіра
Путін / Росія / Кремль	34 616	43,2%	11,2%	анти-Росія / анти-Укр.
Фронт / війна / дрони	11 180	41,9%	3,6%	поляризація
Конфедерація / правиця / політика	48 507	38,0%	15,7%	поляризація
Протиракетна коаліція	9 442	37,4%	3,0%	образа / недовіра

Три спостереження з таблиці. По-перше, пік ворожості незмінний і дефініційний — вісь ворожості (78,9%), — але одразу за нею розташувалися вісь пам'яті (61,1%) та орденська пара (57,0%) з Битувом (56,1%): пам'ять та смертельний інцидент — сьогодні два головні живі джерела гніву. По-друге, осі деескалації — ексгумаційна (45,2%) — мають негатив помітно нижчий, ніж вісь пам'яті, з якої вони виростають: жест Києва реально знижує температуру там, де про нього взагалі повідомляють, хоча домінантною реакцією залишається недовіра. По-третє, вісь захисту українців (51,7%) негативніша за урядову чи конфедератську — солідарний меседж сьогодні притягує більше ворожості, ніж партійна політика, і це міра перевертання ролей: захист став провокацією.

4. Мапа емоцій

Сума фейсбучних реакцій сягнула 1 126 932 — на 21% більше в денному вимірі, ніж тижнем раніше (928 872), попри спад загальних взаємодій. Емоційний центр тижня повернувся на Facebook, а розподіл реакцій приніс найглибшу реконфігурацію в серії: рекорд насмішки, обвал «супер» і виразне зростання смутку.

Три найважливіші зміни в мапі емоцій

«Ха-ха» на рекорді серії — насмішка є валютою ліцитації кривд. Реакція «ха-ха» сягнула 12,2% усіх реакцій (137 685; 19 669 щоденно, +68%) — найвищої частки в історії серії, понад попередній рекорд 11,1% з 8–14 червня. Насмішка б'є по всіх сторонах одразу: по ордену для фон дер Ляєн (7 074 «ха-ха»), по поліційній статистиці злочинів на ґрунті ненависті (4 507), по матеріалу про українські реакції на автобусний інцидент (4 587) і по захисному допису Страйку жінок (5 599). У тижні, коли кожна сторона виставляє свою кривду, сміх став універсальним інструментом її знецінення.

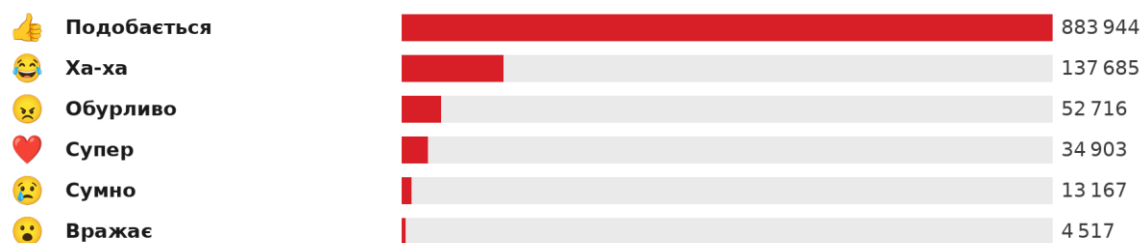
«Супер» обвалилося на 29%, «обурливо» стабільне — гнів не зростає, випаровується схвалення. Реакція «супер» (love) впала до 3,1% (4 986 щоденно проти 7 083), а її структура підтверджує діагноз серії: найбільше «супер» зібрали допис Міллера про «два кодекси» (1 927) і допис «Єдиний, хто не кланяється українцям» про президента Навроцького (1 882) — «супер» залишається схваленням критики України, а не симпатією до неї. «Обурливо» втрималося майже без змін (7 531 щоденно, +3%), але різко сконцентрувалося: рекордні

21 452 реакції гніву припали на середу 15 липня — день підтвердження громадянства виконавців із Битува.

«Сумно» +58% — новий жалобний шар. Реакція «сумно» зросла до 1,2% (1 881 щоденно) — найвищий рівень смутку в серії, з двополюсною структурою: з одного боку ексгумації у Волі Островецькій (1 838 «сумно» під дописом Конфедерації) і смерть у Битуві (1 194 під дописом Матецького), з іншого — прощальний допис про українців, які «говорять пошепки» (978). Смуток, досі маргінальний, став носієм обох конкурентних жалоб тижня.

Анатомія найсильніших сигнатур

Найпотужніша одинична сигнатура гніву — допис Даріуша Матецького з підтвердженням громадянства виконавців із Битува: 2 448 «обурливо» і 1 194 «сумно» під одним дописом — рідкісна в серії суміш люті й жалоби. Сигнатура відкидання захисного меседжу — допис Загальнопольського страйку жінок на захист українських дівчат: 5 599 «ха-ха» проти 1 148 «обурливо» і слідового «супер» — солідарний меседж передусім висміяли, вторинно атакували й майже зовсім не підтримали. Нарешті, сигнатура насмішки з фактів: під сухою інформацією Rzeczpospolita про 30-відсоткове зростання злочинів на ґрунті ненависті проти українців найчастішою реакцією було «ха-ха» (4 507) — дані, які в іншому кліматі викликали б сором або гнів, сьогодні викликають сміх. Ці три сигнатури разом описують тиждень краще за будь-який зведений показник.



5. Мапа впливу

П'ятнадцять акаунтів, що згенерували найвищі суми взаємодій за період (підсумовано для мовників, активних на кількох платформах; зведений потік анонімних коментарів пропущено). Картина сильно сконцентрована: профіль Конфедерації сягнув 124,0 тис. взаємодій — найвищого тижневого результату одного мовника від травневого піку, — а мультиплатформна інцидентна машина (Facebook, X і TikTok паралельно) стала стандартом чільної групи.

Топ-15 найбільш залучальних акаунтів періоду

#	Автор / акаунт	Канал	Взаємодії	Характер нарративу
1	Konfederacja	Facebook / X / TikTok	123 974	Битув, «подвійні стандарти», анти-ЄС для України
2	Dariusz Matecki	TikTok / X / Facebook	76 074	Битув — громадянство виконавців, анти-Україна
3	Dla Pieniędzy	TikTok / YouTube	68 995	протиракетна коаліція, анти-Україна
4	Codziennik z Mordoru (@mordownik4u)	X	55 378	«Волинь 2.0», інциденти, анти-Україна
5	coolfonpl	X	47 334	Битув, «подвійні PESEL-i», анти-Україна
6	Rymanowski Live	YouTube	43 956	публіцистика, критика Києва (Боднар, Волинь)
7	Leszek Miller	Facebook / X	42 552	«два кодекси», анти-Київ (лівиця)
8	Olga Srokarczuk (@WolnaRadio)	X	42 332	Битув, Волинь, анти-Україна
9	Bądź Na Bieżąco	YouTube	37 630	правий огляд, анти-Київ
10	chrzanik (@chrzanikx)	X	37 015	«Орден Європи», анти-Україна
11	Konrad Berkowicz	X / Facebook	34 727	Битув, Волинь, анти-Україна
12	Kanał Zero	YouTube / Instagram	34 595	публіцистика, суперечка про «полювання»
13	WP Wiadomości	Facebook	33 860	редакційний, мейнстрим
14	Widzimy się jutro — Shmoo	TikTok / X	32 869	проукраїнський, документує напади
15	SokzBuraka	Facebook	32 831	захист українців, анти-правиця

Баланс впливу

З п'ятнадцяти найвпливовіших акаунтів одинадцять представляють нарратив критичний або відверто ворожий щодо України (Конфедерація, Матецький, Dla Pieniędzy, Codziennik z Mordoru, coolfonpl, Rymanowski Live, Міллер, Срокарчук, Bądź Na Bieżąco, chrzanik,

Берковіч), два відіграють роль редакційно-публіцистичного центру (WP Wiadomości, Kanał Zero — останній як арена суперечки про масштаб «полювання на українців»), а два — вперше в історії серії — представляють протитечію, що захищає українців: тіктоковий мовник «Widzimy się jutro — Shmoo», який документує напади (32,9 тис. взаємодій, зокрема один матеріал на 27,8 тис.), та SokzBuraka. Типовий для серії баланс ~12/2/1 змістився до 11/2/2.

Структурно найважливіші три спостереження. Перше: Даріуш Матецький збудував позицію номер два (76,1 тис.) на одній дії — отриманні та мультиплатформному поширенні поліційного підтвердження громадянства виконавців із Битува; це модельний приклад «інциденту як валюти», конвертованого в охоплення одночасно в TikTok, X і Facebook. Друге: Лешек Міллер третій період поспіль лишається в найтіснішому чолі анти-київських голосів з позицій лівиці — рамка «двох кодексів» надала надпартійності суперечки найзграбнішу досі формулу і зібрала найвищий заряд «супер» тижня. Третє: входження протитечії до чільної групи не змінює балансу емоцій — її охоплення значною мірою є охопленням ворожості, яку вона викликає, що показують реакції під дописами SokzBuraka та Страйку жінок.

6. Ключові наративи періоду

Наратив 1: Битув — смерть поляка і «змова мовчання»

Емоційний епіцентр тижня. Троє громадян України побили в центрі Битува 36-річного чоловіка та 44-річну жінку; чоловік помер у лікарні 11 липня — у річницю кривавої неділі, що наратив негайно перетворив на символ. Рамка має два поверхи: саму подію та закид, що поліція й медіа приховували національність виконавців («мешканці Битува»), спростований депутатом Матецьким через публікацію офіційної відповіді поліції. Допис Конфедерації із запитанням «де всі ті лицеміри?» зібрав 48 131 взаємодію — найвищий одиничний результат тижня, — а фраза про мовчання медіа стала універсальним шаблоном сотень тисяч коментарів. Засудження злочину послом і консульством України пройшло майже без відлуння.

Наратив 2: Автобус у Бельсько-Бялій — від обурення до контратаки

Засновницький інцидент тижня і модельний приклад суперечки про вину. Чоловік, який у міському автобусі образив українських дівчат-підлітків, отримав обвинувачення і «висловив жаль»; справу засудили міністр Сибіга та маршалок Чажастий, а запис обійшов найбільші українські медіа. Проте протягом 48 годин правиця розвернула вектор: «дівчата провокували», «де повний запис», «справу розкрутила українська активістка», лінія нібито фіктивного лікарняного кривдника — попри те, що перевізник офіційно спростував нібито провокації. Наратив показує нову стійкість дискурсу до фактів: спростування не зупинило контрверсії, бо її функція — не опис події, а повернення собі позиції жертви.

Наратив 3: «Два кодекси» — рамка подвійних стандартів

Спільний знаменник усього тижня і його найбільший фреймінговий успіх. Допис Лешека Міллера про «два кодекси морального обурення» (42,6 тис. взаємодій разом з X) надав форму інтуїції, присутній у тисячах коментарів: обурення спрацьовує блискавично, коли жертва — українка, і завмирає, коли жертва — поляк. Ту саму рамку, гостріше, несли Корвін-Мікке («негідництво»), Януш Ковальський у зіткненні з Чажастим і незліченні акаунти-агрегатори інцидентів (Codziennik z Mordoru, BREAKING NEWS PL). Рамка небезпечна комунікаційно, бо паразитує на кожній реакції інституцій: що сильніше держава реагує на напад на українців, то сильніший доказ асиметрії — і навпаки.

Наратив 4: Жести Києва — архіви та ексгумації на Волині

Найдалекосяжніший примирювальний поворот від початку суперечки, майже непомічений у гаморі інцидентів. Зеленський оголосив «нараду щодо політики стосовно Польщі», відкриття архівів СБУ та розвідки щодо Волині, згоду на значну кількість дозволів на пошукові та ексгумаційні роботи; пакет, однак, не охопив скасування рішення про присвоєння військовій частині імені «Героїв УПА» — саме цей брак миттєво став коронним аргументом табору недовіри («без скасування назви частини УПА жодного резету не буде»). Туск відповів декларацією діалогу, «заснованого на взаємній повазі та правді» (23,7 тис. взаємодій на обох платформах, з виразною смугою насмішки). Сприйняття жестів — тест на недовіру: «маневр», «трюк, бо спонсори закінчуються», «архіви й так у Москві», «дякуємо Панові з автобуса». Проте негатив осі (45,2%) — помітно нижчий, ніж в осі пам'яті, — підказує, що жест реально остуджує там, куди взагалі досягає.

Наратив 5: «Орден Європи» для фон дер Ляєн — насмішка замість дипломатії

Закриття орденської саги в тональності чистого глузування. Після розв'язки справи Ордена Білого Орла (і жесту генерала Буданова, який повернув польську відзнаку) Зеленський заснував власний «Орден Європи» і вручив його Урсулі фон дер Ляєн зі словами про нагороду, «якої ніхто тебе не позбавить». У польській стрічці фраза спрацювала як детонатор: «тонко затролив поляків» (Onet, 7 074 «ха-ха»), «комік», «підлабузництво», «свій свого нагородив». Це перша дипломатична лінія серії, в якій насмішка тече в обидва боки кордону, — і вона показує, що почесні символи стали тривкою мовою польсько-української ущипливості.

Наратив 6: Протиракетна коаліція без Польщі — рамка приниження

Оголошення європейської програми протиракетної оборони Зеленським, Макроном, Стармером і Мерцем без участі Польщі майже одностайно витлумачено як вето Києва («держава поза НАТО і ЄС заблокувала нашу участь») і склеєно із запитанням «де був Туск?». Матеріал каналу Dla Pieniędzy зібрав 43,4 тис. взаємодій у TikTok — найбільше на цій платформі за тиждень, — а рамка образи виявилася місткою: вона вміщує і антиукраїнську ворожість, і антиурядову фрустрацію, і відчуття геополітичного відсунення.

Лінія має низький явний негатив (37,4%), але будує найтривкіший осад: переконання, що союзник відплачує виключенням.

Наратив 7: «Полювання на українців» — протитечія, що стала мішенню

Захисний шар досяг цього тижня безпрецедентної видимості: слова Чажастого про полювання, дані поліції (+30% злочинів на ґрунті ненависті), гучні тексти про страх українських мешканців, демонстрації у Варшаві та Кракові, мовник Shmoo, який документує напади, у топ-15. Але кожен із цих елементів миттєво ставав мішенню: статистику висміяли, Чажастому пригадали «Слава Україні», солідарні дописи зібрали рекорди «ха-ха». Протитечію вперше можна виміряти в мапі впливу — і вперше в повному масштабі видно, що її меседж активно відкидають, а не ігнорують.

Наратив 8: Протести в Києві — «самі собі» та зловтіха

Звільнення популярного міністра оборони Федорова та реконструкція уряду з корупційним тлом вивели тисячі українців на вулиці — а польська стрічка сприйняла це з холодною сатисфакцією. Домінують три тональності: нейтральний переказ, підтвердження рамки «корумпованої України» (розслідування Politico, лінія Міндіча) та насмішка з демократії, що протестує під час війни. Наратив невеликий за обсягом (2,4%), але стратегічно істотний: внутрішня криза в Києві вперше за місяці постачила ворожості «раціональне» пальне, що не потребує жодного польського інциденту.

7. Порівняння період до періоду

Пряме порівняння з попереднім звітом (6–12 липня, N = 323 440) виконано на середньоденних значеннях. Показники обсягу, взаємодій і реакцій повністю порівнянні; показник тональності зберігає методичну узгодженість (аудитне якорення), а частки осей порівнюємо за рангами й напрямками.

Показник	6–12 липня (дн.)	13–19 липня (дн.)	Зміна
Кількість згадок (щоденно)	46 206	44 256	–4%
Кількість взаємодій (щоденно)	650 686	579 182	–11%
Негативні дописи (щоденно)	22 826	17 349	–24%
Частка негативної тональності	49,4%	39,2%	–10,2 в.п.
Частка позитивного контенту	0,7%	0,6%	–0,1 в.п.
Сума реакцій FB (щоденно)	132 696	160 990	+21%
Реакції «ха-ха» (щоденно)	11 677	19 669	+68%
Реакції «обурливо» (щоденно)	7 298	7 531	+3%
Реакції «супер» (щоденно)	7 033	4 986	–29%
Реакції «сумно» (щоденно)	1 194	1 881	+58%

Вісь ворожості (бандерівці)	6,8%	6,7%	–0,1 в.п.
Вісь Трамп / США	3,3%	2,2%	–1,1 в.п.
Нова вісь: автобус у Бельсько-Бялій	—	19,5%	нова
Нова вісь: Битув — смерть поляка	—	5,8%	нова

П'ять найважливіших висновків із таблиці. По-перше, обсяг майже не спав після річницевого тижня (–4% щоденно) — хвиля тримається без допомоги календаря, підживлювана виключно суперечкою про інциденти. По-друге, негативна тональність знизилася на 10,2 в.п., але денна кількість негативних дописів (17,3 тис.) досі перевищує все, що серія фіксувала до липня, — зниження є зміною міксу, а не відступом ворожості. По-третє, відбулася найглибша в серії рекомпозиція емоцій: «ха-ха» +68% до рекорду, «супер» –29%, «сумно» +58% — з тижня гніву ми ввійшли в тиждень насмішки та подвійної жалоби. По-четверте, сума фейсбучних реакцій зросла на 21% попри спад загальних взаємодій: емоційний центр повернувся з YouTube і X на Facebook — носій масових інцидентних хвиль. По-п'яте, дві нові інцидентні осі (автобус 19,5%, Битув 5,8%) разом зайняли понад чверть дискусії тижня — найшвидша кар'єра інцидентних осей в історії серії, за одночасного стискання міжнародного шару (Трамп з 3,3% до 2,2%).

8. Висновки та комунікаційні імплікації

Висновок 1: ліцитація кривд замінила суперечку про політику

Найважливіша структурна зміна періоду. Три з чотирьох найбільших осей тижня описують суперечку поляків із поляками про українців — про те, чий інцидент справжній, чиє обурення легітимне, а чиє мовчання ганебне. У цій логіці кожна подія має миттєвий контрінцидент, а кожна реакція інституцій стає доказом асиметрії для протилежної сторони. Комунікаційна імплікація: відповідати на поодинокі інциденти — програшна стратегія; потрібна комунікація, що адресує саму рамку подвійних стандартів, з одночасним, симетричним і швидким визнанням кривд по обидва боки.

Висновок 2: зниження негативу — це не потепління

Показник 39,2% (–10,2 в.п.) описує зміну композиції дискусії, а не настроїв. Ворожість частково змінила ціль (на внутрішніх політичних опонентів), частково була розведена переказом жестів Києва; там, де ми вимірюємо її безпосередньо — X 60,9%, вісь ворожості 78,9%, вісь пам'яті 61,1%, — вона залишилася недоторканою. Денна кількість негативних дописів досі вкрай висока. Оголошення «поліпшення настроїв» на підставі спаду головного показника було б найсерйознішою можливою помилкою прочитання цього тижня.

Висновок 3: насмішка — нова граматика суперечки

Рекорд «ха-ха» (12,2%) домикає траєкторію, яку серія відстежує від червня: від гарячого гніву, через холодне глузування, до насмішки як універсального інструменту знецінення —

фактів (статистика поліції), жестів (орден, декларації діалогу) і солідарності (захисні дописи). Насмішка стійка до спростувань, бо не формулює закиду; їй неможливо відповісти даними. Публічна комунікація, що досі проєктує меседжі під гнівного адресата (факти, емпатія, заклики), розминається з адресатом, який глузує, — потрібні формати, що позбавляють насмішку легкості: конкретика, короткі підзвітні зобов'язання, уникання патосу.

Висновок 4: жести Києва відчиняють вікно, якого ще ніхто не помітив

Архіви, ексгумації та декларація Туска — це матеріально найбільший поступ у суперечці про пам'ять від її вибуху, прийнятий, однак, недовірою («маневр») і прикритий інцидентами. Вікно реальне, але коротке: якщо впродовж кількох тижнів не з'являться видимі, верифіковні факти (перші ексгумаційні групи в полі, доступ дослідників до справ), жест буде заархівовано як черговий доказ цинізму і він підсилить рамку «обіцянок без покриття». Рекомендація: комунікаційно інвестувати не в анонси, а в задокументовані перші виконання — лише вони мають шанс пробитися крізь фільтр недовіри.

Висновок 5: протитечія вже вимірна — і систематично висміювана

Уперше в серії захист українців має свою інфраструктуру: два мовники в топ-15, вуличні демонстрації, інституційні дані, голоси політиків. Водночас вимірювання показує її межу: захисна вісь має 51,7% негативу, солідарні дописи збирають рекорди «ха-ха», а частка відверто позитивного контенту стоїть на місці (0,6%). Протитечія сьогодні мобілізує головно опонентів. Для просолідарної стратегії це означає необхідність зміни реєстру: менше обвинувальної рамки («Польща брунатніє»), яка консолідує відторгнення, більше конкретики, свідчень і локальності.

Висновок 6: інцидент став валютою — і зіндустріялізувався

Серія символів (Свентокшиський міст, Морське Око, сом з Гоцлава, місток у Черську) увійшла в промислову фазу: спеціалізовані акаунти агрегують, верифікують по-своєму й дистрибують інциденти в добовому циклі, на трьох платформах паралельно, з поліційними запитами як інструментом виробництва контенту. Механізм символізації вже не потребує побутового віралу — достатньо кримінальної події зі встановленою національністю. Слід виходити з того, що кожен наступний інцидент за участі громадянина України протягом годин буде перероблено на загальнопольський доказ у ліцитації кривд; моніторинг має трактувати акаунти-агрегатори як постійний об'єкт спостереження.

Висновок 7: моніторинг траєкторії — три індикатори на наступні тижні

Попередній випуск слушно вказав річницю Волині як детонатор і відзначив відступ протитечії — поточний тиждень верифікував обидва сигнали: температура залишилася високою попри минулу річницю, а протитечія інституціалізувалася за подальшої стагнації позитиву. На наступні тижні рекомендуємо спостерігати за трьома індикаторами: (1) чи стабілізується негативна тональність у смузі 35–45%, що підтвердило б нове, післялипнєве плато, а чи повернеться понад 45% за першого серйозного інциденту; (2) чи перейде

ексгумаційний жест у задокументовані факти і чи зуміє зіпхнути вісь пам'яті нижче 10% частки; (3) чи збереже TikTok новий, політичний характер (понад 1,5% обсягу і 40% негативу), що означало б тривке розширення фронту на досі нейтральну платформу. Відповіді вирішать, чи був липень піком суперечки, чи її переходом у хронічний стан.

Data House · Res Futura · липень 2026